

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ

С.В.КУЛЬЧИЦЬКИЙ

КЕРІВНІ ОРГАНИ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ КПРС

Персональний склад на кінець кожного року

Препринт N 9 (21)

* Правки автора 2010 р.

Київ 1990

Кульчицький Станіслав Владиславович - доктор історичних наук,
завідуючий відділом Інституту історії АН УРСР

Автори матеріалів, вмішених у препринтах, висловлюють свою особисту думку, що не обов'язково збігається з точкою зору редколегії.

Редколегія: І.М.Хворостяний (головний редактор), В.Ф.Верстюк, О.В.Гарань (відповідальний секретар), В.М.Даниленко, В.С.Коваль, О.М.Майборода, О.Ф.Овсієнко, В.А.Смолій, Д.В.Табачник, І.С.Хміль.

Літературний редактор В.В.Стехун.

У разі передруку матеріалів узгодження із редколегією препринтів обов'язкове.

© Кульчицький С.В.

ПЕРЕДМОВА

У 60-х рр., коли я вперше ознайомився з книгою Шапіра "Історія КПРС", мені дуже сподобався додаток - списки членів Політбюро. Тоді вже почали виходити в світ перші книги багатотомної "Історії КПРС", яка готувалася в Інституті марксизму-ленінізму, та нічого подібного там не було і бути не могло. Але як можна вивчати історію, не знаючи персонального складу керівних органів правлячої політичної партії ?

Щоб допомогти самому собі, довелося скласти відповідний покажчик на кожний рік. Він служить мені довідковим матеріалом вже понад два десятиріччя. Раз у раз доводиться звертатися до нього в найрізноманітніших випадках.

Рекомендую цей покажчик кожному, хто професійно займається вітчизняною історією. У складі Політбюро прізвища подано за стажем перебування на посаді. Списки членів Оргбюро і Секретаріату починаються з осіб, які одночасно є членами або кандидатами в члени Політбюро /їх прізвища підкреслено/. Після кожного прізвища зазначено вік і стаж перебування в даному керівному органі.

С.В.Кульчицький.

Центральний Комітет /серпень/

1. Г.М.Кржижанівський
2. Ф.В.Ленгнік
3. В.О.Носков

Центральний орган /серпень/

1. В.І.Ленін
2. Г.В.Плеханов
3. Ю.Й.Мартов

в листопаді кооптовані:

4. В.І.Ленін
5. Л.Є.Гальперін
6. Л.Б.Красін
7. Ф.В.Гусаров
8. Р.С.Землячка

в листопаді кооптовані:

4. П.В.Аксельрод
5. О.М.Потресов •
6. Ю.Й.Мартов
7. В.І.Засулич

Рада партії:

1. В.І.Ленін
2. Г.В.Плеханов
3. Ю.Й.Мартов
4. П.В.Аксельрод
5. Ф.В.Ленгнік

Бюро меншості:

1. Ю.Й.Мартов
2. Ф.І.Дан
3. О.М.Потресов
4. П.В.Аксельрод
5. Л.Д.Троцький

Другий з'їзд обрав в серпні два органи – ідейний (Центральний орган) і організаційний (Центральний Комітет). В Раді партії два члени призначалися ЦО і ЦК, а один обирався з'їздом. ЦО – "Искра".

Бюро комітетів більшості:

1. О.О.Богданов
2. В.І.Ленін
3. С.І.Гусев
4. Р.С.Землячка
5. М.М.Литвинов
6. М.М.Лядов
7. П.П.Румянцев
8. О.І.Риков / практичної участі в роботі не брав/

Редакція газети "Вперед":

1. В.І.Ленін
2. В.В.Воровський
3. А.В.Луначарський
4. М.С.Ольминський
5. Н.К.Крупська

ЦК / обраний в квітні на III з'їзді/:

1. В.І.Ленін
2. О.О. Богданов
3. Л.Б.Красін
4. Д.С.Постоловський
5. О.І.Риков
6. П.П.Румянцев /кооптований пізніше/

Об'єднані органи /створені наприкінці грудня/

ЦК

від більшовиків

1. Л.Б.Красін
2. І.Х.Лалаянц
3. І.А.Саммер

ПО

від більшовиків

1. В.І.Ленін
2. А.В.Луначарський
3. В.О.Базаров

від меншовиків

1. Ф.І.Дан
5. Ю.Й.Мартов
6. О.С.Мартинов

ЦО / лише меншовики/:

1. О.Я.Мартов
2. О.С.Мартинів
3. П.П.Маслов
4. Ф.І.Дан
6. О.М.Потресов

ЦК

Меншовики:

1. Б.О.Бахметьев
2. Л.І.Гольдман
3. Л.М.Радченко
4. В.М.Розанов
5. П.Н.Колокольников
6. В.М.Крохмаль
7. Л.М.Хінчук

Більшовики:

8. В.О.Десницький
9. Л.Б.Красін
10. О.І.Риков /пізніше за-
мінений О.О.Богдановим/

Пізніше введені:

11. А.С.Варський - польська с.-д.
12. Ф.Е.Дзержинський - "-
13. К.Х.Данішевський - латиська с.-д.
14. Р.А.Абрамович - БУНД
15. А.Я.Кремер - "-

ІУ об'єднавчий з'їзд, гао обрав керівні органи партії, відбувся в квітні в Стокгольмі

Склад ЦК

більшовики

1. І.П.Гольденберг
2. Я.Ф.Дубровинський
3. М.О.Рожков /пізніше меншовик-ліквідатор/
4. І.К.Теодорович
5. В.П.Ногін

меншовики

6. О.С.Мартинов
7. Н.М.Жорданія
8. й.А.Ісув
9. Никифор

польська с.-д.

10. А.Є.Варський
11. Ф.Е.Дзержинський

латиська с.-д.

12. К.Х.Дан і шевський
Пізніше ще троє делеговані БУНДом і латиською с.-д.

V з'їзд, який відбувся в травні в Лондоні, ліквідував двоцентризм.

1908190919101911

Більшовицький центр

більшовики - члени ЦК

1. І.П.Гольденберг
2. Я.Ф.Дубровинський
3. М.О.Рожков
4. І.А.Теодорович
5. В.П.Ногін

більшовики - не члени ЦК

6. Л.Б.Красін
7. М.М.Покровський
8. Г.Д.Лейтейзен
9. В.Л.Шанцер
10. Г.О.Зінов"єв
11. В.К.Таратута
12. Л.Б.Каменев
13. О.І.Риков

Склад ЦК

1. В.І.Ленін
2. Ф.І.Голошокін
3. Г.О.Зинов'єв
4. Г.К.Орджонікідзе
5. С.С.Спандарян
6. Д.М.Шварцман
7. Р.В.Малиновський

Кооптовані до складу ЦК додатково:

8. І.С.Белостоцький
9. Й.В.Сталін

ЦК обраний Празькою конференцією РСДРП /б/ в січні. Членам ЦК надавалося право кооптації до ЦК нових членів без обмеження кількості.

Склад ЦК

за кордоном

1. В.І.Ленін
2. Г.О.Зінов'єв

в Росії

3. Г.К.Орджонікідзе
4. С.С.Спандарян
5. Р.В.Малиновський
6. Й.В.Сталін
7. Г.Л.Петровський
8. Я.М.Свердлов

Ф.І.Голощокій, Д.М.Шварцман, І.С.Бєлостоцький -
заарештовані Г.І.Петровський і Я.М.Свердлов - кооптовані.

1. В.І.Ленін
2. Г.О.Зінов'єв
3. О.Г.Шляпников

Г.К.Орджонікідзе, СС.Спандарян, Й.В.Сталін, Г.І.Петровський - заарештовані. Р.В.Маліновський, будучи агентом охоранки з 1907 р., під загрозою викриття виїхав за кордон, О.Г.Шляпников кооптований членами ЦК. Вія очолив Російське бюро ЦК в складі семи професійних революціонерів

Склад ЦК

1. В.І.Ленін
2. Г.О.Зінов'єв

Керівна трійка Російського бюро ЦК

1. П.А.Залуцький
2. В.М.Молотов
3. О.Г.Шляпников

У 1914-1915 рр. функції Російського бюро ЦК виконувала думська фракція більшовиків /до арешту/. В 1915-1916 рр. утворився другий склад Російського бюро ЦК із семи чоловік на чолі з членом ЦК О.Г.Шляпниковим. З осені 1915 р. Російське бюро ЦК розпочало роботу в третьому складі із семи чоловік, в тому числі керівна трійка - члени ЦК.

1917
перший квартал

Склад ЦК

1. В.І.Ленін
2. Г.О.Зінов'єв

Президія Російського бюро ЦК

3. П.А.Залуцький
4. М.К.Муранов
5. Й.В.Сталін
6. В.М.Молотов
7. О.Д.Стасова
8. О.Г.Шляпников

Російське бюро ЦК поповнилося новина членами в першій половині березня.

Склад ЦК

1. ВЛ.Ленін
2. Г.О.Зінов'єв
3. Й.В.Сталін
4. Я.И.Свердлов
5. Я.В.Каменєв
6. В.П.Мілютін
7. В.П.Ногін
8. І.Т.Смілга
9. Г.Ф.Федоров

Склад ЦК обраний в травні на "квітневій" конференції РСДРП /б/. Після Празької конференції /1912 р./ вибори членів ЦК відбулися вперше. З попереднього складу ЦК не були обрані П.А.Залуцький, М.К.Муранов, О.Д.Стасова і О.Г.Шляпников

Склад ЦК

1. В.І.Ленін	12. А.С.Бубнов
2. Г.О.Зинов"єв	13. Ф.Е.Дзержинський
3. Й.В.Сталін	14. О.М.Коллонтай
4. Я.М.Свердлов	15. М.М. Крестінський
5. Л.Б.Каменєв	16. О.І.Риков
6. В.П.Мілітін	17. Ф.А.Сергєєв /Артем/ 16.
7. В.П.Ногін	Г.Я.Сокольников
6. І.Т.Смілга	19. Л.Д.Троцький
9. М.К.Міронов	20. М.С.Урицький
10. Я.А.Бєрзін	21. С.Г.Шаумян
11. М.І.Вухарін	

Бюро для політичного керівництва повстання, утворене 10.Х.

І. В.І.Ленін

2. Г.О.Зинов"єв

3. Й.В.Сталін

4. Л.Б.Каменєв

5. А.С.Бубнов

6. Г.Я.Сокольников

7. Л.Д.Троцький

Військово-революційний центр, утворений 16.Х.

І. Й.В.Сталін

2. Я.М.Свердлов

3. А.С.Бубнов

4. Ф.Е.Дзержинський

5. М.С.Урицький

•

З попереднього складу до ЦК не ввійшов Г.Ф.Федоров.

Склад ЦК

1. В.І.Ленін	6. М.М.Крестинський
2. Г.О.Зінов'єв	9. Ф.А.Сергеев /Артем/
3. Й.В.Сталін	10. Г.Я.Сокольников
4. Я.М.Свердлов	11. Л.Д.Троцький
5. І.Т.Смілга	12. М.Ф.Владимирський
6. М.І.Бухарін	13. М.М.Лашевич
7. Ф.Е.Дзержинський	14. В.В.Шмідт

З попереднього складу до нового ЦК, обраного в березні на УІІ з'їзді РКП(б), не ввійшли: Я.А.Берзін, А.С.Бубнов, М.С.Урицький /всі троє переведені в кандидати/; Л.Б.Каменев, О.М.Коллонтай, В.П.Мілютін, М.К.Муранов, В.П.Ногін, О.І.Риков, С.Г.Шаумян.

1. В.І.Ленін, 49	1. Г.О.Зінов'єв, 36
2. Й.В.Сталін, 40	2. М.І.Бухарін, 31
3. М.М. Крестінський, 36	3. М.І.Калінін, 44
4. Л.Д.Троцький, 40	
5. Л.Б.Каменев, 36	
- середній вік - 40

Оргбюро /із січня/

1. Й.В.Сталін
2. М.М. Крестінський
3. О.Г.Белобородов
3. Л.П.Серебряков
5. О.Д.Стасова

Секретаріат

О.Д.Стасова - відповідальний секретар

Політбюро сформувалося в складі ЦК, обраного на УІІ з'їзді РКП/Б/ у березні. Я.М.Свердлов помер 17 березня. Склад оргбюро не був визначеним.

1920

1. В.І.Ленін, 50 /2/
2. Й.В.Сталін, 41 III
3. М.М.Крестинський, 37 /2/
4. Л.Д.Троцький, 41 /Z/
5. Л.В.Каменев, 37 /2/
середній вік – 41

1. Г.О.Зінов'єв, 37 /2/
2. М.І.Бухарін, 32 /2/
3. М.І.Калінін, 45 /2/

Оргбюро

- І.Й.В.Сталін
- 2.М.М.Крестинський
- 3.Л.П.Серебряков
- 4.Є.О.Преображенський
- 5.О.І.Риков

Секретаріат

1. М.М. Крестинський
2. Л.П.Серебряков
3. Є.О.Преображенський

Керівні органи партії сформувалися на пленумі ЦК, обраного в квітні IX з'їздом РКП /б/.

1. В.І.Ленін, 61 /3/
2. Й.В.Сталін, 42 /3/
3. Л.Д.Троцький, 42 /3/
4. Л.Б.Каменев, 38 /3/
5. Г.О.Зінов'єв, 38 /1/
середній вік - 42

Кандидати в члени Політбюро

1. М.І.Бухарін, 33 /3/
2. М.І.Калінін, 46 /3/
3. В.М.Молотов, 31 III

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. О.І.Риков
3. В.М.Молотов
4. М.П.Комаров
5. В.М.Михайлов
6. М.П.Томський
7. О.М.Ярославський

Секретаріат

1. В.М.Молотов -
відповідальний секретар
2. В.М.Михайлов
3. О.М.Ярославський

Керівні органи партії сформувалися на пленумі ЦК, обраного в березні X з"їздом РКП /б/. З їх складу був виведений М.М.Крестинський. Замість нього в Політбюро був переведений з кандидатів Г.О.Зінов'єв.

Політбюро

1. В.І.Ленін, 52 /4/
2. Й.В.Сталін, 43 / 4 /
3. Л.Б.Каменев, 39 /4/
4. Г.О.Зінов'єв, 39 /2/
- ~~5. О.І.Риков, 41 /1/~~
- ~~6. М.П.Томський, 42 /2/~~
7. Л.Б.Троцький 43 /4/
середній вік - 43

Кандидати в члени Політбюро

1. М.І.Бухарін, 34 /4/
2. М.І.Калінін, 47 /4/
3. В.М.Молотов, 32 /2/

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. О.І.Риков
3. М.П.Томський
4. В.М.Молотов
5. А.А.Андреев
6. Ф.Е.Дзержинський

Секретаріат

1. Й.В.Сталін – генеральний секретар, 43 /2/
2. В.М.Молотов, 32 /2/
3. В.В.Куйбишев, 39 /1/

Керівні органи партії сформувалися на пленумі ЦК, обраного в квітні XI з'їздом РКП/б/. ~~Зі складу Політбюро був виведений Л.Д.Троцький. Політбюро поповнилося двома членами оргбюро – О.І.Риковим і М.П.Томським.~~ Було встановлено посаду генерального секретаря.

Політбюро

1. В.І.Ленін, 53 /5/
2. Й.В.Сталін, 44 /5/
3. Л.Б.Каменєв, 40 /5/
4. Г.О.Зінов'єв, 40 /3/
5. О.Г.Риков, 42 /1/
6. М.П.Томський, 43 /1/
7. Л.Д.Троцький, 44 /5/

середній вік - 44

Кандидати в члени

Політбюро

1. М.І.Бухарін, 35 /5/
2. М.І.Калінін, 48 /5/
3. В.М.Молотов, 33 /3/
4. Я.Е.Рудзутак, 36 /1/

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. О.І.Риков
3. М.П.Томський
4. В.М.Молотов
5. Я.Е.Рудзутак
6. А.А.Андрєєв
7. Ф.Е.Дзержинський

Секретаріат

1. Й.В.Сталін – генеральний секретар, 44 /2/
2. В.М.Молотов, 33 /3/
3. Я.Е.Рудзутак, 36 /1/
4. І.А.Зеленський, 33 /1/

Керівні органи партії сформувалися на пленумі ЦК, обраного в квітні 1923 р. XII з'їздом ВКП /б/. В зв'язку з хворобою В.І.Ленін реальної участі в їх роботі не брав. ~~Склад Політбюро поповнився Д.Д.Троцьким;~~ кандидатом в члени Політбюро був обраний секретар РКП /б/ Я.Е.Рудзутак.

1924

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 45 /6/
2. Л.Б.Каменев, 41 /6/
3. Г.о.Зінов'єв, 41 /4/
4. О.І.Риков, 43 /2/
5. М.П.Томський, 44 /2/
6. Л.Д.Троцький, 45 /6/
7. М.І.Бухарін, 36 /1/
середній вік - 42
середній стаж - 4

Кандидати в члени

- Політбюро
1. М.І.Калінін, 49 /6/
 2. В.М.Молотов, 34 /4/
 3. Я.Е.Рудзутак, 37 /2/
 4. Ф.Е.Дзержинський, 47 /1/
 5. Г.Я.Сокольников, 36 /1/
 6. М.В.Фрунзе, 39 /1/
 - 7.

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. В.М.Молотов
3. А.А.Андреев
4. М.І.Калінін
5. А.С.Бубнов
6. К.Е.Ворошилов
7. О.І.Догадов
8. І.А.Зеленський
9. Л.М.Каганович
10. Кл. Ніколаєва
11. О.П.Смирнов
12. М.О.Угланов

Секретаріат

1. Й.В.Сталін – генеральний секретар, 45 /3/
2. В.М.Молотов, 34 /4/
3. І.А.Зеленський, 34 /2/
4. Л.М.Каганович, 31 /1/

Керівні органи партії сформувалися на пленумі ЦК, обраного травні XIII з'їздом РКП/б/.

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 46 /7/
 2. Г.О.Зінов'єв, 42 /5/
 3. О.І.Риков, 44 /3/
 4. М.П.Томський, 45 /3/
 5. Л.Д.Троцький, 46 /7/
 6. М.І.Бухарін, 37 /2/
 7. М.І.Калінін, 50 /1/
 8. В.М.Молотов, 35 /1/
 9. К.Є.Ворошилов, 44 /1/
- середній вік - 43
середній стаж - 3

Кандидати в члени

- Політбюро
1. Л.Б.Каменев, 42
 2. Я.Е.Рудзутак, 38 /3
 3. Ф.Е.Дзержинський, 48 /2/
 4. Г.І.Петровський, 47 /1/
 5. М.О.Угланов, 39 /1/

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. В.М.Молотов
3. А.А.Андреев
4. М.О.Угланов
5. А.С.Бубнов
6. О.І.Догадов
7. О.П.Смирнов
8. О.В.Артюхіна
9. Г.Є.Євдокимов
10. С.В.Косіор
11. Е.Й.Квірінг

Секретаріат

1. Й.В.Сталін – генеральний секретар, 46 /4/
2. В.М.Молотов, 35 /5/
3. М.О.Угланов, 39 /1/
4. Г.Є.Євдокимов, 41 /1/
5. С.В.Косіор, 36 /1/

Керівні органи партії сформувалися 1 січня 1926 р. на пленумі ЦК, обраного в грудні ХІУ з'їздом ВКП/б/. Пленум виключив зі складу кандидатів Г.Я.Сокольникова і перевів у кандидати Л.Б.Каменєва. Склад Політбюро поповнився М.І.Калініним, В.М.Молотовим /з кандидатів/ і К.Є.Ворошиловим /безпосередньо з оргбюро/. М.В.Фрунзе помер. До кандидатів були включені секретар ВКП/б/ М.О.Угланов і Г.І.Петровський.

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 47 /8/
 2. О.І.Риков, 45 /4/
 3. М.П.Томський, 46 /4/
 4. М.І.Бухарін, 38 /3/
 5. М.І.Калінін, 51 /2/
 6. В.М.Молотов, 36 /2/
 7. К.Є.Ворошилов, 45 /2/
 8. Я.Е.Рудзутак, 39 /1/
- середній вік – 43
середній стаж - 4

Кандидати в члени
Політбюро

1. Г.І.Петровський, 48 /2/
2. М.О.Угланов, 40 /2/
3. А.А.Андреев, 31 /1/
4. Л.М.Каганович, 33 /1/
5. С.М.Кіров, 40 /1/
6. А.І.Мікоян, 31 /1/
7. В.Я.Чубар, 35 /1/

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. В.М.Молотов
3. М.О.Угланов
4. А.А.Андреев
5. А.С.Бубнов
6. О.І.Доганов
7. О.П.Смирнов
8. О.В.Артюхіна
9. С.В.Косіор
10. Е.Й.Квірінг
11. М.М.Шверник

Секретаріат

1. Й.В.Сталін – генеральний секретар, 47 /5/
2. В.М.Молотов, 36 /6/
3. М.О.Угланов, 40 /2/
4. С.В.Косіор, 37 /2/
5. М.М.Шверник, 38 /1/

Г.О.Зінов'єв був виведений зі складу Політбюро липневим пленумом ЦК і ЦКК, а Л.Д.Троцький - жовтневим об'єднаним пленумом ЦК і ЦКК. Я.Е.Рудзутак був переведений з кандидатів у члени Політбюро липневим пленумом ЦК. З числа кандидатів вибули Ф.Е.Дзержинський /помер 20 липня/, Л.Б.Каменев /виключений жовтневим пленумом ЦК і ЦКК/. На липневому пленумі до складу кандидатів були включені А.А.Андреев, Л.М.Каганович, С.М.Кіров, А.І.Мікоян і Г.К.Орджонікідзе. На листопадовому пленумі Г.К.Орджонікідзе був обраний головою ЦКК, а на його місце обраний В.Я.Чубар. Квітневий пленум обрав М.М.Шверника секретарем ВКП(б), звільнивши Г.Є.Євдокимова.

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 48 /9/
2. О.І.Риков, 46 /7/
3. М.П.Томський, 47 /7/
4. М.І.Бухарін, 39 /4/
5. М.І.Калінін, 52 /3/
6. В.М.Молотов, 37 /3/
7. К.Є.Ворошилов, 46 /3/
8. Я.Е.Рудзук, 40 /2/
9. В.В.Куйбишев, 44 /1/
середній вік - 44
середній стаж- 4

Кандидати в члени

Політбюро

1. Г.І.Петровський, 49 /3/
2. М.О.Угланов, 41 /3/
3. А.А.Андреев, 32 /2/
4. Л.М.Каганович, 34 /2/
5. С.М.Кіров, 41 /2/
6. А.І.Мікоян, 32 /2/
7. В.Я.Чубар, 36 /2/
8. С.В.Косіор, 38 /1/

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. В.М.Молотов
3. М.О.Угланов
4. А.А.Андреев
5. С.В.Косіор
6. А.С.Бубнов
7. О.І.Догадов
8. О.П.Смирнов
9. О.В.Артюхіна
10. М.О.Кубяк
11. І.М.Москвін
12. М.Л.Рухимович
13. Д.Є.Сулімов

Секретаріат

1. Й.В.Сталін – генеральний секретар, 48 /6/
2. В.М.Молотов
3. М.О.Угланов
4. С.В.Косіор
5. М.О.Кубяк

Керівні органи партії сформувалися на пленумі ЦК, обраного в грудні ХУ з'їздом ВКП /б/. Пленум ввів до складу Політбюро В.В.Куйбишева і поповнив склад кандидатів С.В.Косіором. До секретаріату замість М.М.Шверника ввійшов М.О.Кубяк.

1928

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 49 /10/
 2. О.І.Риков, 47 /8/
 3. М.П.Томський, 48 /8/
 4. М.І.Бухарін, 40 /5/
 5. М.І.Калінін, 53 /4/
 6. В.М.Молотов, 38 /4/
 7. К.Є.Ворошилов, 47 /4/
 8. Я.Є.Рудзук, 41 /3/
 9. В.В.Куйбишев, 45 /2/
- середній вік - 45
середній стаж - 5

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. В.М.Молотов
3. М.О.Угланов
4. А.С.Бубнов
5. О.І.Догадов
6. О.П.Смирнов
7. О.В.Артюхіна
8. М.О.Кубяк
9. І.М.Москвін.
10. Л.М.Рухимович
11. Д.Є.Сулимов
12. К.Я.Бауман
13. Л.М.Каганович

Кандидати в члени
Політбюро

1. Г.І.Петровський, 50 /4/
2. М.О.Угланов, 42 /4/
3. А.А.Андреев, 33 /3/
4. Л.М.Каганович, 35 /3/
5. С.М.Кіров, 42 /3/
6. А.І.Мікоян, 33 /3/
7. В.Я.Чубар, 37 /3/
8. С.В.Косіор, 39 /1/

Секретаріат

1. Й.В.Сталін – генеральний секретар, 49 /7/
2. В.М.Молотов, 38 /8/
3. М.О.Угланов, 42 /4/
4. М.О.Кубяк, 47 /2/
5. Л.М.Каганович, 35 /1/

С.В.Косіора у зв'язку з переходом на Україну виведено із секретаріату і оргбюро липневим пленумом ЦК, а на його місце обраний Л.М.Каганович. А.А.Андреева виведено зі складу оргбюро в зв'язку з переходом на Північний Кавказ, а на його місце квітневий пленум ЦК обрав К.Я.Баумана.

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 50 (11)
2. О.І.Риков, 48 (9)
3. М.П.Томський, 49 (9)
4. М.І.Калінін, 54 (5)
5. В.М.Молотов, 39 /5/
6. К.С.Ворошилов, 48 (5)
7. Я.Е.Рудзук, 42 /2/
8. В.В.Куйбишев, 46 /3/
9. середній вік - 47
10. середній стаж - 6

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. В.М.Молотов
3. Л.М.Каганович
4. К.Я.Бауман
5. А.С.Бубнов
6. О.І.Догадов
7. О.П.Смирнов
8. О.В.Артюхіна
9. М.О.Кубяк
10. І.М.Москвін
11. М.Л.Рахимович
12. Д.Є.Сулімов
13. Я.Б.Гамарник

Кандидати в члени

- Політбюро
1. Г.І.Петровський, 51 (5)
 2. А.А.Андреев, 34 /4/
 3. Л.М.Каганович, 36 (4)
 4. С.М.Кіров, 43 (4)
 5. А.І.Мікоян, 34 (4)
 6. В.Я.Чубар, 38 (4)
 7. С.В.Косіор, 40 (3)
 8. К.Я.Бауман, 37 (1)
 9. **С.І.Сирцов, 36 (1)**

Секретаріат

1. Й.В.Сталін – генеральний секретар, 50 *ІІ*
2. В.М.Молотов, 39 *ІІІ*
3. Л.М.Каганович, 36 *ІІІ*
4. К.Я.Бауман, 37 *ІІІ*
5. М.О.Кубяк, 48 /3/

М.І.Бухарін виведений зі складу Політбюро листопадним пленумом ЦК. М.О.Угланов виведений із числа кандидатів у члени Політбюро і секретаріату квітневим пленумом ЦК, а на його місце обраний К.Я.Бауман. Я.Б.Гамарник введений до складу Оргбюро листопадним пленумом ЦК. **Червневий пленум ЦК затвердив кандидатом в члени політбюро С.І.Сирцова**

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 51 (12)
 2. М.І.Калінін, 55 (6)
 3. В.М.Молотов, 40 (6)
 4. К.Є.Ворошилов, 49 (6)
 5. Я.Е.Рудзутак, 43 (5)
 6. В.В.Куйбишев, 47 (4)
 7. Л.М.Каганович, 37 (1)
 8. С.М.Кіров, 44 (1)
 9. С.В.Косіор, 41 (1)
 10. Г.К.Орджонікідзе, 44 (1)
- середній вік - 45
середній стаж - 4

Кандидати в члени
Політбюро

1. Г.І.Петровський, 52 (6)
2. А.А.Андреев, 35 (5)
3. А.І.Мікоян, 35 (5)
4. В.Я.Чубар, 39 (5)

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Л.М.Каганович
3. К.Я.Бауман
4. А.С.Бубнов
5. І.М.Москвін
6. Я.Б. Гамарник
7. М.М.Шверник
8. П.П.Постишев
9. О.І.Акулов
10. С.С.Лобов

. Секретаріат

1. Й.В.Сталін - генеральний секретар, 51 (9)
2. Л.М.Каганович, 37 (3)
3. К.Я.Бауман, 38 (2)
4. П.П.Постишев, 43 (1)

Керівні органи партії сформувалися на пленумі ЦК, обраного в липні ХУІ з'їздом ВКП/б/. Пленум вивів із складу Політбюро М.П. Томського і ввів Л.М.Кагановича, С.М.Кірова і С.В.Косіора (всіх трьох - з кандидатів). ~~Не був переобраний кандидатом К.Я.Бауман, а на його місце обраний С.І.Сирцов.~~

Рішенням ЦК і ЦКК від 1 грудня С.І.Сирцов був виключений з кандидатів. Грудневий пленум ЦК і ЦКК вивів із Політбюро О.І.Рикова, ввів на його місце Г.К.Орджонікідзе і увільнив В.М.Молотова від обов'язків секретаря і члена оргбюро.

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 52 (13)
2. М.І.Калінін, 56 (7)
3. В.М.Молотов, 41 (7)
4. К.Є.Ворошилов, 50 (7)
5. Я.Є.Рудзук, 44 (6)
6. В.В.Куйбишев, 48 (5)
7. Л.М.Каганович, 38 (2)
8. С.М.Кіров, 45 (2)
9. С.В.Косіор, 42 (2)
10. Г.К.Орджонікідзе, 45 (2)
середній вік - 46
середній стаж - 5

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Л.М.Каганович
3. К.Я.Бауман
4. А.С.Бубнов
5. І.М.Москвін
6. Я.Б.Гамарник
7. М.М.Шверник
8. П.П.Постишев
9. І.О.Акулов
10. С.С.Лобов

Кандидати в члени

- Політбюро
1. Г.І.Петровський, 53 (7)
 2. А.А.Андреев, 36 (6)
 3. А.І.Мікоян, 36 (6)
 4. В.Я.Чубар, 40 (6)

Секретаріат

1. Й.В.Сталін – генеральний секретар, 52 (10)
2. Л.М.Каганович, 38 (4)
3. К.Я.Бауман, 39 (3)
4. П.П.Постишев, 44 (2)

1932

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 53 (14)
2. М.І.Калінін, 57 (8)
3. В.М.Молотов, 42 (8)
4. К.С.Ворошилов, 51 (8)
6. В.В.Куйбишев, 49 (6)
6. Л.М.Каганович, 39 (3)
7. С.М.Кіров, 46 (3)
8. С.В.Косіор, 43 (3)
9. Г.К.Орджонікідзе, 46 (3)
10. А.А.Андреев, 37 (1)

середній вік – 46

середній стаж – 6

Кандидати в члени

Політбюро

1. Г.І.Петровський, 64 (8)
2. А.І.Мікоян, 37 (7)
3. В.Я.Чубар, 41 (7)

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Л.М.Каганович
3. К.Я.Бауман
4. А.С.Бубнов
5. І.М.Москвін
6. Я.Б.Гамарник
7. М.М.Шверник
8. П.П.Постишев
9. І.О.Акулов
10. С.С.Лобов

Секретаріат

1. Й.В.Сталін - генеральний секретар, 53 (11)
2. Л.М.Каганович, 39 (5)
3. К.Я.Бауман, 40 (4)
4. П.П.Постишев, 45 (3)

У зв'язку з обранням головою ЦКК лютневий пленум ЦК вивів Я.Е.Рудзутака зі складу Політбюро, а на його місце був переведений з кандидатів А.А.Андреева.

	<u>1933</u>
Політбюро	Кандидати в члени Політбюро
1. Й.В.Сталін, 54 (15)	1. Г.І.Петровський, 55 (9)
2. М.І.Калінін, 58 (9)	2. А.І.Мікоян, 38 (8)
3. В.М.Молотов, 43 (9)	3. В.Я.Чубар, 42 (8)
4. К.Є.Ворошилов, 52 (9)	
5. В.В.Куйбишев, 50 (7)	
6. Л.М.Каганович, 40 (4)	
7. С.М.Кіров, 47 (4)	
8. С.В.Косіор, 44 (4)	
9. Г.К.Орджонікідзе, 47 (4)	
10. А.А.Андреев, 38 (2)	
середній вік - 47	
середній стаж – 7	
Оргбюро	Секретаріат
1. <u>Й.В.Сталін</u>	1. <u>П.В.Сталін</u> – генеральний секретар, 54 /12/
2. <u>Л.М.Каганович</u>	2. <u>Л.М.Каганович</u> , 40 (6)
3. К.Я.Бауман	3. К.Я.Бауман, 41 (5)
4. А.С.Бубнов	4. П.П.Постишев, 46 (4)
5. І.М.Москвін	
6. Я.Б.Гамарник	
7. М.М.Шверник	
8. П.П.Постишев	
9. І.О.Акулов	
10. С.С.Лобов	

1934

Політбюро	Кандидати в члени Політбюро
1. Й.В.Сталін, 55 (16)	1. Г.І.Петровський, 56 (10)
2. М.І.Калінін, 59 (10)	2. А.І.Мікоян, 39 (9)
3. В.М.Молотов, 44 (10)	3. В.Я.Чубар, 43 (9)
4. К.С.Ворошилов, 53 (10)	4. Я.Е.Рудзутак, 47 (1)
5. В.В.Куйбишев, 51 (8)	5. П.П.Постишев, 47 (1)
6. Л.М.Каганович, 41 (5)	
7. С.В.Косіор, 45 (5)	
8. Г.К.Орджонікідзе, 48 (5)	
9. А.А.Андреев, 39 (3)	
середній вік - 48	
середній стаж – 8	

Оргбюро	Секретаріат
1. <u>Й.В.Сталін</u>	1. <u>Й.В.Сталін</u> – генеральний секретар, 55 (13)
2. <u>Л.М.Каганович</u>	2. <u>Л.М.Каганович</u> , 41 (7)
3. <u>В.В.Куйбишев</u>	3. Л.Л.Жданов, 38 (1)
4. Я.В.Гамарник	
5. М.М.Шверник	
6. М.І.Сжов	
7. А.А.Жданов	
8. О.В.Косарев,	
9. А.І.Стецький	

Керівні органи партії сформувалися на пленумі ЦК, обраного в лютому ХУІІ з'їздом ВКП /б/. Пленум ввів до складу кандидатів Я.Е.Рудзутака і П.П.Постишева. В оргбюро, окрім інших осіб, були введені члени Політбюро В.В.Куйбишев і С.М.Кіров. С.М.Кіров став секретарем ВКП/б/.

1 грудня С.М.Кіров був убитий.

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 56 (17/)
 2. М.І.Калінін, 60 (11/)
 3. В.М.Молотов, 45 (11/)
 4. К.Б.Ворошилов, 54 (11)
 6. Л.М.Каганович, 42 (6)
 6. С.В.Косіор, 46 (6)
 7. Г.К.Орджонікідзе, 49 (6)
 8. А.А.Андреев, 40 (4)
 9. А.І.Мікоян, 40 (1)
 10. В.Я.Чубар, 44 (1)
- середній вік - 48
середній стаж – 8

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Л.М.Каганович
3. А.А.Жданов
4. Я.Б.Гамарник
5. М.М.Шверник
6. М.І.Єжов
7. О.В.Косарев
8. А.І.Стецький

Кандидати в члени
Політбюро

1. Г.І.Петровський, 57 (11)
2. Я.Е.Рудзутак, 48 (2)
3. П.П.Постишев, 48 (2)
4. А.А.Жданов, 39 (1)
5. Р.І.Ейхе, 45 (1)

Секретаріат

1. Й.В.Сталін – секретар, 56 (14)
2. Л.М.Каганович, 42(8)
3. А.А.Дцанов, 39 (2)
4. М.І.Єжов, 40 (1)

А.А.Жданов і Р.І.Ейхе були обрані в кандидати лютневим пленумом ЦК на місце А.І.Мікояна і В.Я.Чубаря, котрі поповнили склад Політбюро. М.І.Єжов був обраний секретарем ВКП /б/.

В.В.Куйбишев помер 25 січня.

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 57 (18)
 2. М.І.Калінін, 61 (12)
 3. В.М.Молотов, 46 (12)
 4. К.Б.Ворошилов, 55 (12)
 5. Л.М.Каганович, 43 (7)
 6. С.В.Косіор, 47 (7)
 7. Г.К.Орджонікідзе, 50 (7)
 8. А.А.Андреев, 41 (5)
 9. А.І.Мікоян, 41 (2)
 10. В.Я.Чубар, 45 (2)
- середній вік - 49
середній стаж - 9

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Л.М.Каганович
3. А.А.Жданов
4. Я.Б.Гамарник
5. М.М.Шверник
6. М.І.Єжов
7. О.В.Косарев
8. А.І.Стецький

Кандидати в члени
Політбюро

1. Г.І.Петровський, 58 (12)
2. Я.Е.Рудзутак, 49 (3)
3. П.П.Постишев, 49 (3)
4. А.А.Жданов, 40 (2)
5. Р.І.Ейхе, 46 /2/

Секретаріат

1. Й.В.Сталін - секретар, 57 /15/
2. Л.Н.Каганович, 43 /9/
3. А.А.вданов, 40 /9/
4. М.І.Єжов, 41 /2/

1937

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 58 (19)
 2. М.І.Калінін, 62 (13)
 3. В.М.Молотов, 47 (13)
 4. К.Б.Ворошилов, 56 (13)
 5. Л.М.Каганович, 44 (8)
 6. С.В.Косіор, 48 (8)
 7. А.А.Андреев, 42 (6)
 8. А.І.Мікоян, 42 (3)
 9. В.Я.Чубар, 46 (3)
- середній вік - 49
середній стаж – 10

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Л.М.Каганович
3. А.А.Жданов
4. М.І.Єжов
5. Я.Б.Гамарник
6. М.М.Шверник
7. О.В.Косарев
8. А.І.Стецький

Кандидати в члени

- Політбюро
1. Г.І.Петровський, 59 (13)
 2. Я.Е.Рудзутак, 50 (4)
 3. П.П.Постишев, 50 (4)
 4. А.А.Жданов, 41 (3)
 5. Р.І.Ейхе, 47 (3)
 6. М.І.Єжов, 42 (1)

Секретаріат

1. Й.В.Сталін - секретар, 58 (16)
2. Л.М.Каганович 44 (10)
3. А.А.Жданов, 41 (3)
4. М.І.Єжов, 42 (3)

М.І.Єжов обраний кандидатом в члени Політбюро жовтневим пленумом ЦК.

Г.К.Орджонікідзе 18 лютого наклав на себе руки.

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 59 (20)
 2. М.І.Калінін, 63 (14)
 3. В.М.Молотов, 48 (14/)
 4. К.Є.Ворошилов, 57 (14)
 5. Л.М.Каганович, 45 (9)
 6. А.А.Андрєєв, 43 (7)
 7. А.І.Мікоян, 43 (4)
- середній вік - 51
середній стаж - 12

Кандидати в члени

- Політбюро
1. Г.І.Петровський, 60 (14)
 2. А.А.Жданов, 42 (4)
 3. М.С.Хрущов, 44 (1)

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Л.М.Каганович.
3. А.А.Жданов
4. М.М.Шверник
5. Л.З.Мехліс

Секретаріат

1. Й.В.Сталін - секретар, 59 (17)
2. Л.М.Каганович. 45 (11)
3. А.А.Жданов, 42 (5)

Січневий пленум увільнив П.П.Постишева від обов'язків кандидата в члени Політбюро; обрав на його місце М.С.Хрущова і ввів до складу оргбюро Л.З.Мехліса.

Протягом року були розстріляні С.В.Косіор, В.Я.Чубар, Я.Е.Рудзутак, Р.І.Ейхе, М.І.Єжов, Я.В.Гамарник, О.В.Косарев.

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 60 /21/
 2. М.І.Калінін, 64 (15)
 3. В.М.Молотов, 49 (15)
 4. К.Є.Ворошилов, 58 (15)
 5. Л.М.Каганович, 46 (10)
 6. А.А.Андрєєв, 44 (8)
 7. А.І.Мікоян, 44 (5)
 8. А.А.Жданов, 43 (1)
 9. М.С.Хрущов, 45 (1)
- середній вік - 50
середній стаж - 10

Кандидати в члени Політбюро

1. Л.П.Берія, 40 /1/
2. М.М.Шверник, 51 /1/

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Л.М.Каганович
3. А.А.Андрєєв
4. А.А.Жданов
5. М.М.Шверник
6. Л.З.Мехліс
7. Г.М.Маленков
8. О.М.Михайлов
9. О.С.Щербаков

Секретаріат

1. Й.В.Сталін - секретар, 60 (18)
2. А.А.Андрєєв, 44 (1)
3. А.А.Жданов, 43 (6)
4. Г.М.Маленков, 37 (1)

Керівні органи партії сформувалися на пленумі ЦК, обраного на ХУІІІ з'їзді в березні. Г. І. Петровський був усунутий від обов'язків те на початку року. Пленум ввів до складу Політбюро А.А.Жданова і М.С.Хрущова, обрав кандидатами в члени Політбюро Л.П.Берія і М.М.Шверника; секретарями ЦК ВКПЛГ/А.А.Андрєєва і Г.М.Маленкова.

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 61 (22)
 2. М.І.Калінін, 65 (16)
 3. В.М.Молотов, 50 (16)
 4. К.Є.Ворошилов, 59 (16)
 5. Л.М.Каганович, 47 (11)
 6. А.А.Андрєєв, 45 (9)
 7. А.І.Мікоян, 45 (6)
 8. А.А.Жданов, 44 (2)
 9. М.С.Хрущов, 46 (2)
- середній вік - 51
середній стаж – 11

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Л.М.Каганович
3. А.А.Жданов
4. А.А.Андрєєв
5. М.М.Шверник
6. Л.З.Мехліс
7. Г.М.Маленков
8. М.О.Михайлов
9. О.С.Щербаков

Кандидати в члени Політбюро

1. Л.П.Берія, 41 /2/
2. М.М.Шверник, 52 /2/

Секретаріат

1. Й.В.Сталін - секретар, 61 (19)
2. А.А.Андрєєв. 45 /2/
3. А.А.Жданов. 44 /7/
4. Г.М.Маленков, 38 /2/

1941

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 62 (23)
2. М.І.Калінін, 66 (17)
3. В.М.Молотов, 51 (17)
4. К.Є.Ворошилов, 60 (17)
5. Л.М.Каганович, 48 (12)
6. А.А.Андрєєв, 46 (10)
7. А.І.Мікоян, 46 (7)
8. А.А.Жданов, 45 (3)
9. М.С.Хрущов, 47 (3)

середній вік - 52

середній стаж - 12

Кандидати в члени

- Політбюро
- Л.П.Берія, 42 (3)
 - М.М.Шверник, 53 (3)
 - М.О.Вознесенський, 38 (1)
 - Г.М.Маленков, 39 (1)
 - О.С.Щербаков, 40 (1)

Державний комітет оборони /ДКО/

1. Й.В.Сталін - голова	4. Г.М.Маленков
2. В.М.Молотов - заст.голови	5. Л.П.Берія
3. К.Є.Ворошилов	6. Л.М.Каганович

Комітет, утворений 30 червня 1941 р., зосередив всю повноту влади

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Л.М.Каганович
3. А.А.Андрєєв
4. А.А.Жданов
5. М.М.Шверник
6. Г.М.Маленков
7. О.С.Щербаков
8. Л.З.Мехліс
9. М.О.Михайлов

Секретаріат

1. Й.В.Сталін - секретар, 62 /20/
2. А.А.Андрєєв. 46 /3/
3. А.А.Жданов. 45 /3/
4. Г.М.Маленков, 39 /3/

Лютневий пленум ЦК затвердив кандидатами в члени Політбюро М.О.Вознесенського, Г.М.Маленкова, О.С.Щербакова.

194219431944

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 63 - 65 /24-26/
 2. М.І.Калінін, 67 -69 /18-20/
 3. В.М.Молотов, 52-54 /18-20/
 4. К.Є.Ворошилов, 61 -63 /18-20/
 5. Л.М.Каганович, 49 - 51 /13-15/
 6. А.А.Андрєєв, 47 - 49 /11-13/
 7. А.І.Мікоян 47 - 49 /8-10/
 8. А.А.Жданов, 46-48 /4-6/
 9. М.С.Хрущов, 48-50 /4-6/
- середній вік - 53, 54, 55
середній стаж - 13, 14, 15

Кандидати в члени

Політбюро

- 1.Л.П.Берія, 43 - 45 /4-6/
- 2.М.М.Шверник, 53 - 55 /4-6/
- 3.М.О.Вознесенський, 39-41 /2-4/
- 4.Г.М.Маленков, 40-42 /2-4/
- 5.О.С.Щербаков, 41 - 43 /2-4/

ДКО - центральний орган партії і держави

1. Й.В.Сталін - голова	5. Л.П.Берія
2. В.М.Молотов - заст.голови	6. Л.М.Каганович
3. К.Є.Ворошилов	7. А.Г.Мікоян
4. Г.М.Маленков	8. М.О.Вознесенський

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Л.М.Каганович
3. А.А.Андрєєв
- 4- А.А.Жданов
5. М.М.Шверник
6. Г.М.Маленков
7. О.С.Щербаков
8. Л.З.Мехліс
9. М.О.Михайлов

Секретаріат

1. Й.В.Сталін - секретар, 63-65 /21-23/
2. А.А.Андрєєв. 47 - 49 /4-6/
3. А.А.Жданов. 46 - 48 /9-11/
4. Г.М.Маленков, 40 - 42 /4-6/

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 66 /27/
2. М.І.Калінін, 70 /21/
3. В.М.Молотов, 55 /21/
4. К.Є.Ворошилов, 64 /21/
5. Л.М.Каганович, 52 /16/
6. А.А.Андреев, 50 /14/
7. А.І.Мікоян, 50 /1/
8. А.А.Жданов, 49 /7/
9. М.С.Хрущов. 51 /7/
середній вік - 56
середній стаж – 16

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Л.М.Каганович,
3. А.А.Андрєєв
4. А.А.Жданов
5. М.М.Шверник
6. Г.М.Маленков
7. Л.З.Мехліс
8. М.О.Михайлов

Кандидати в члени Політбюро

1. Л.П.Берія, 46 /7/
2. М.М.Шверник, 56 /7/
3. М.О.Вознесенський, 42 /5/
4. Г.М.Маленков, 43 /5/

Секретаріат

1. Й.В.Сталін - секретар, 66 /24/
2. А.А.Андрєєв, 50 /7/
3. А.А.Жданов, 49 /12/
4. Г.М.Маленков, 43 /7/

О.С.Щербаков помер 10 травня.

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 67 /28/
2. В.М.Молотов, 56 /22/
3. К.Є.Ворошилов, 65 /22/
4. Л.М.Каганович, 53 /17/
6. А.А.Андрєєв, 51 /15/
6. А.І.Мікоян, 51 /12/
7. А.А.Жданов, 50 /8/ і
8. М.С.Хрущов, 52 /8/
9. Л.П.Берія, 47 /1/
10. Г.М.Маленков, 44 /1/
середній вік - 54
середній стаж – 14

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Г.М.Маленков-
3. А.А.Жданов
4. О.О.Кузнецов
5. Г.М.Попов
6. М.О.Булганін
7. М.О.Михайлов
8. Л.З.Михайлов
9. М.С.Патоличев
10. В.М.Андріанов
11. Г.Ф.Александров
12. М.М.Шаталін
13. В.В.Кузнецов
14. М.І.Родіонов
15. М.А.Суслов

Кандидат в члени Політбюро

1. М.М.Шверник, 67 /8/
2. М.О.Вознесєнський, 43 /6/
3. М.О.Вулганін, 51 /1/
4. О.М.Косигін, 42 /1/

Секретаріат

1. Й.В.Сталін - секретар, 67 /25/
2. Г.М.Маленков, 44 /8/
3. А.А.Жданов, 50 /13/
4. О.О.Кузнецов, 41 /1/
5. Г.М.Попов, 40 /1/

Березневий пленум ЦК ввів до складу Політбюро Л.П.Берію і Г.М.Маленкова і до складу кандидатів - М.О.Булганіна і О.М.Косигіна; затвердив новий склад оргбюро і секретаріату. М.І.Калінін помер 3 червня.

Політбюро

1. Й. В. Сталін 68 /23/
2. В. М. Молотов, 67 /23/
3. К. Є. Ворошилов, 66 /23/
4. Л. М. Каганович, 54 /18/
5. А. А. Жданов, 51 /9/
6. А. А. Андрєєв, 52 /16/
7. А. І. Мікоян, 52 /13/
8. Н. С. Хрущов, 53 /9/
9. Л. П. Берія, 48 /2/
10. Г. М. Маленков, 45 /2/
11. М. О. Вознесенський, 44 /1/

середній вік - 54
середній стаж – 13

Оргбюро

1. Й. В. Сталін
2. Г. М. Маленков
3. А. А. Жданов
4. О. О. Кузнецов
5. Г. М. Попов
6. М. О. Булганін
7. М. О. Михайлов
8. Л. З. Мехліс
9. М. С. Патоличев
10. В. М. Андріанов
11. Г. Ф. Александров
12. М. М. Шаталіи
13. В. В. Кузнецов
14. М. І. Родіонов
15. М. А. Суслов

Кандидати в члени

- Політбюро
- М. М. Шверник, 58 (9)
 - М. О. Булганін, 52 (2)
 - О. М. Косигін, 43 (2)

Секретаріат

1. Й. В. Сталін - секретар, 68 /25/
2. Г. М. Маленков, 45 /9/
3. А. А. Жданов, 51 /14/
4. О. О. Кузнецов, 42 /2/
5. Г. М. Попов, 41 /2/

Лютневий пленум ЦК ввів до складу Політбюро М. О. Вознесенського

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 69 /30/
2. В.М.Молотов, 56 /24/
3. К.Є.Ворошилов, 67 /24/
4. Л.М.Каганович, 55/19/
5. А.А.Андрєєв, 53 /17/
6. А.І.Мікоян, 53 /14/
7. М.С.Хрущов, 54 /10/
8. Л.П.Берія, 49 /3/
9. Г.М.Маленков, 46 /3/
10. М.О.Вознесєнський, 45 /2/
11. М.О.Булганін, 63 /1/
12. О.М.Косигін, 44/1/

середній вік - 54
середній стаж - 12

Кандидати в члени Політбюро

1. М.М.Шверник, 59 /10/

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Г.М.Маленков
3. О.О.Кузнецов
4. Г.М.Попов
5. М.О.Булганін
6. М.О.Михайлов
7. М.С.Патолнчев
8. В.М.Андріанов
9. В.В.Кузнецов
10. М.М.Шаталін
11. Г.Ф.Александров
12. М.І.Родіонов
13. М.А.Суслов
14. Л.З.Мехліс

Секретаріат

1. Й.В.Сталін - секретар, 69 /27/
2. Г.Н.Маленков, 46 /10/
3. О.О.Кузнецов, 43 /3/
4. Г.М.Попов, 42 /3/

Лютневий пленум ЦК ввів до складу Політбюро
М.О.Булганіна і О.М.Косигіна.

А.А.Жданов помер 31 серпня.

Політбюро

1. Й.В.Сталін, 70 (31)
 2. В.М.Маленков, 59 (25)
 3. К.Є.Ворошилов, 68 (25)
 4. Л.М.Каганович, 56 (20)
 5. А.А.Андрєєв, 54 (18)
 6. А.І.Мікоян, 54 (15)
 7. М.С.Хрущов, 55 (11)
 8. Л.П.Берія, 50 (4)
 9. Г.М.Маленков, 47 (4)
 10. М.О.Булганін, 54 (2)
 11. О.М.Косигін, 45(2)
- Середній вік – 56
Середній стаж - 14

Оргбюро

1. Й.В.Сталін,
2. Г.М.Маленков
3. Г.Н.Попов
4. М.О.Булганін
5. М.О.Михайлов
6. М.С.Патоличев
7. В.М.Андріанов
8. Г.Ф.Александров
9. М.М.Шаталін
10. В.В.Кузнецов
11. М.І.Родіонов
12. М.А.Суслов
13. З.Л.Мехліс

Кандидати в члени Політбюро

1. М.М.Шверник, 60 (11)

Секретаріат

1. Й.В.Сталін - секретар, 70 /28/
2. Г.Н.Маленков, 47 /11/
3. М.С.Хрущов, 55 /1/

В березні М.О.Вознесенський і О.О.Кузнецов були заарештовані і пізніше розстріляні.

1950

Політбюро

Й.В.Сталін, 71 (32)
В.М.Молотов, 60 (26)
К.С.Ворошилов, 69 (26)
Л.М.Каганович, 57 (21)
А.А.Андрєєв, 55 (19)
А.І.Мікоян, 55 (16)
М.С.Хрущов, 56 (12)
Л.П.Берія, 51 (5)
Г.М.Маленков, 48 (5)
М.О.Булганін, 55 (3)
О.М.Косигін, 46 (3)
середній вік – 57
середній стаж - 15

Кандидати в члени Політбюро

1. М.М.Шверник, 61 (12)

Оргбюро

1. Й.В.Сталін
2. Г.М.Маленков
3. Г.М.Попов
4. М.О.Булганін
6. М.О.Михайлов
6. М.С.Патоличев
7. 8.М. Андріанов
8. Г.Ф.Александров
9. М.М.Шаталіи
10. В.В.Кузнецов
11. М.І.Родіоноя
12. М.А.Суслов
13. Л.З.Мехліс

Секретаріат

1. Й.В.Сталін - секретар, 72 (30)
2. Г.М.Маленков, 49 (13)
3. М.С.Хрущов, 56 (2)

Політбюро

Й.В.Сталін, 72 (33)
В.М.Молотов, 61 (27)
К.Є.Ворошилов, 70 (27)
Л.М.Каганович, 58 (22)
А.А.Андрєєв, 56 (20)
А.І.Мікоян, 56 (17)
М.С.Хрущов, 57 (13)
Л.П.Берія, 52 (6)
Г.М.Маленков, 49 (6)
М.О.Булганін, 56 (4)
О.М.Косигін, 47 (4)
середній вік – 58
середній стаж - 16

Оргбюро

4. Й.В.Сталін
5. Г.М.Маленков
6. Г.М.Попов
4. М.О.Булганін
6. М.О.Михайлов
10. М.С.Патоличев
11. 8.М. Андріанов
12. Г.Ф.Александров
13. М.М.Шаталін
14. В.В.Кузнецов
15. М.І.Родіонов
16. М.А.Суслов
17. Л.З.Мехліс

Кандидати в члени Політбюро

1. М.М.Шверник, 62 (13)

Секретаріат

1. Й.В.Сталін – секретар, 72 (30)
2. Г.М.Маленков, 49 (13)
3. М.С.Хрущов, 57 (3)

Президія ЦК

1. Й.В.Сталін, 73 /34/
2. В.М.Молотов, 62 /28/
3. К.Є.Ворошилов, 71 /28/
4. Л.М.Каганович, 59 /23/
5. А.І.Мікоян, 57/18/
6. М.С.Хрущов, 58 /14/
7. Л.П.Берія, 53 /7/
8. Г.М.Маленков, 50 /7/
9. М.О.Булганін, 57 /5//
10. М.М.Шверник, 63 /1/

11. М.О.Михайлов,
12. В.М.Андріанов
13. В.В.Кузнецов
14. М.А.Суслов, 50 /1/
15. О.В.Арістов
16. С.Д.Ігнат'єв
17. Д.С.Коротченко
18. О.В.Куусінен
19. В.О.Малишев
20. Л.Г.Мельников
21. М.Г.Первухін, 48 /1/
22. М.З.Сабуров, 52 /1/
23. Д.І.Чесноков
24. П.К.Пономаренко
25. М.Ф.Шкірятов

Кандидати в Президію ЦК

1. О.М.Косигін
2. М.С.Патоличев
3. Л.І.Брежнев
4. А.Я.Вишинський
5. А.Г.Зверев
6. М.Г.Ігнат'єв
7. І.Г.Кабанов
8. О.М.М.Пегов
9. О.М. Пузанов
10. І.В.Тевосян
11. Ф.Юдін

Секретаріат

1. <u>Й.В.Сталін</u> , 73 /31/	7. <u>П.К.Пономаренко</u>
2. <u>Г.М.Маленков</u> , 50 /14/	8. <u>Л.І.Брежнев</u> , 46 /1/
3. <u>М.С.Хрущов</u> , 58 /4/	9. <u>М.Г.Ігнат'єв</u>
4. <u>М.О.Михайлов</u>	10. <u>М.М.Пегов</u>
5. <u>М.А.Суслов</u> , 50 /1/	
6. <u>О.В.Арістов</u>	

Керівні органи партії сформувалися на пленумі ЦК, обраного в жовтні XIX з'їздом КПРС.

1953
березень

Президія

1. Г.М.Маленков, 51 /8/
 2. Л.П.Берія, 54 /8/
 3. В.М.Молотов, 63 /29/
 4. К.Є.Ворошилов, 72 /29/
 5. М.С.Хрущов, 59 /15/
 6. М.О.Булганін, 56 /6/
 7. Л.М.Каганович, 60 /24/
 8. А.І.Мікоян, 58 /19/
 9. М.З.Сабуров, 53 /2/
 10. М.Г.Первухін, 49 /2/
- середній вік - 58
середній стаж – 11

Кандидати у члени
Президії

1. М.М.Шверник
2. П.К.Пономаренко
3. Л.Г.Мельников
4. М.Д.Багіров

Питання про керівника секретаріату не було вирішене.

Склад керівних органів партії був визначений на спільному засіданні пленуму ЦК, Ради Міністрів СРСР і Президії Верховної Ради СРСР. Рішення спільного засідання були опубліковані 7 березня. Порядок переліку прізвищ визначений засіданням.

Президія

1. В.М.Молотов, 63 /29/
 2. К.Є.Ворошилов, 72 /29/
 3. Л.М.Каганович, 60 /24/
 4. А.І.Місяян, 50 /19/
 5. М.С.Хрущов, 59 /15/
 6. Г.М.Малвнков, 51 /8/
 7. М.О.Булганін, 58/6/
 8. М.Г.Первухін, 49/2/
 9. М.З.Сабуров, 53 /2/
- середній вік - 58
середній стаж - 15

підсумки року

Кандидати у члени Президії

- 1, М.М.Швермик, 64 /15/
2. П.К.Пономаренко, 51 /1/

Секретаріат

1. М.С.Хрущов - перший секретар. 59 /1/
2. М.А.Сулов, 51 /2/
3. И.М.Поспелов, 55 /i/
4. М.М.Шаталін

Л.П.Берія виключений зі складу Президії липневим пленумом ЦК. М.Д. Багіров був заарештований в другій половині року.

1954

Президія

1. В.М.Молотов, 64 /30/
2. К.Є.Ворошилов, 73 /30/
3. Л.М.Каганович, 61 /26/
4. А.І.Мікоян, 59 /20/
5. М.С.Хрущов, 60 /16/
6. Г.М.Маленков, 52 /9/
7. М.О.Булганін, 59 /7/
8. М.Г.Первухін, 50 /3/
9. М.З.Сабуров, 54 /3/
середній вік - 59
середній стаж - 16

Кандидати у члени Президії

1. М.М.Шверник, 65 /16/
2. П.К.Пономаренко, 52 /2/

Секретаріат

1. М.С.Хрущов - перший секретар, 60 /2/
2. М.А.Суслов, 52 /3/
3. П.М.Поспелов, 56 /2/
4. М.М.Шаталін

1955

Президія

1. В.М.Молотов, 65 /31/
2. К.Є.Ворошилов, 74 /31/
3. Л.М.Каганович, 62 /26/
4. А.І.Мікоян, 60 /21/
5. М.С.Хрущов, 61 /17/
6. Г.М.Маленков, 53 /10/
7. М.О.Булганін, 60 /8/
8. М.Г.Первухін, 51 /4/
9. М.З.Сабуров, 55 /4/
10. О.І.Кириченко, 47 /1/
11. М.А.Суслов, 53 /1/

середній вік 58

середній стаж 14

Кандидати в члени Президії

1. М.М.Шверник, 66 /17/
2. П.К.Пономаренко, 53 /3/

Секретаріат

1. М.С.Хрущов - перший секретар, 61 /3/
2. М.А.Суслов, 54 /4/
3. П.М.Поспелов, 57 /3/
4. М.М.Шатнлін
5. Д.Т.Шепилов /1/
6. О.Б.Арістов, 52 /1/
7. М.І.Беляєв, 52 /1/

О.І.Кириченко і М.А.Суслов були введені до складу Президії липневий пленумом ЦК. Цим же пленумом секретарями КПРС були обрані О.Б.Арістов, М.І.Беляєв і Д.Т.Шепилов.

1956

Президія	Кандидати в члени Президії
1. В.М.Молотов, 66 /32/	1. М.М.Шверник, 67 /18/
2. К.Є.Ворошилов, 75 /32/	2. Л.І.Брежнєв, 50 /1/
3. Л.М.Каганович, 63 /27/	3. Г.К.Жуков, 60 /1/
4. А.І.Мікоян, 61 /22/	4. Н.А.Мухітдінов, 39/1/
5. М.С.Хрущов, 62 /18/	5. Д.Т.Шепилов
6. Г.М.Маленков, 54 /11/	6. К.О.Фурцева, 46 /1/
7. М.О.Булганін, 61 /9/	
8. М.Г.Первухін, 62 /5/	
9. М.З.Сабуров, 56 /5/	
10. О.І.Кириченко, 48 /2/	
11. М.А.Суслов, 54 /2/	
середній вік – 59	
середній стаж – 15	

Секретаріат

1. М.С.Хрущов - перший секретар, 62 /4/
2. М.А.Суслов, 54 /5/
3. Л.І.Брежнєв, 50/1/ - працював секретарем з жовтня 1952 р.
по березень 1953 р.
4. Д.Т.Шепилов
5. К.О.Фурцева, 46 /1/.
6. П.М.Поспелов, 58 /4/
7. О.Б.Арістов, 53 /2/
8. М.І.Беляєв, 53 /2/

Список керівних органів партії був визначений пленумом ЦК, обраного XX з'їздом КПРС в лютому. При цьому Президія не зазнала ніяких змін, а кандидати до Президії, за винятком М.М.Шверника, оновились.

Грудневий пленум увільнив Д.Т.Шепилова від обов'язків секретаря КПРС у зв'язку з переходом на іншу роботу.

1957
перша половина

Президія ЦК

Кандидати у члени Президії ЦК

1. В.М.Молотов		М.М.Шверник	примкнули
2. Л.М.Каганович	опозиція	Л.І.Брежнев	до
3. Г.М.Маленков	першому	Г.К.Жуков	першого
4. М.Г.Перрухін і	секретарю	А.Мухітдінов	секретаря
5. М.З.Сабуров		К.О.Фурцева	– без права
		Ф.Р.Козлов	голосу
1. К.Є.Ворошилов	центр з	Д.Т.Шепилов	примкнув
2. М.О.Булганін	ухилом до		до
	опозиції		опозиції
			без права
			голосу
1. А.І.Мікоян			
М.С.Хрущов	прибічники		
3. О.І.Кириченко	першого		
4. М.А.Суслов	секретаря		

Секретаріат

М.С.Хрущов – перший секретар

М.А.Суслов

Л.І.Брежнев

К.О.Фурцева

П.М.Поспелов

О.Б.Арістов

М.Л.Беляєв

Д.Т.Шепилов

Лютневий пленум ЦК ввів Ф.Р.Козлова кандидатом у члени Президії і Д.Т.Шепилова - в секретаріат.

Президія ЦК

1. М.С. Хрущов
2. К.Є. Ворошилов
3. А.І. Мікоян
4. М.О. Булганін
5. О.І. Кириченко
6. М.А. Суслов
7. О.В. Арістов
8. М.І. Беляєв
9. М.Г. Ігнатов
10. О.В. Куусінеи
11. М.М. Шверник
12. Л.І. Брежнев
13. Г.К. Жуков
14. К.О. Фурцева
15. Ф.Р. Козлов

Кандидати в члени Президії ЦК

1. Н.А. Мухітдінов
2. О.М. Косигін
3. К.Т. Мазуров
4. П.М. Поспелов
5. А.П. Кириленко
6. Д.С. Коротченко
7. Я.Е. Карлнберзі
8. В.П. Мжаванадзе
9. М.Г. Первухін

Секретаріат

1. <u>М.С.Хрущов</u> - першим секретар	5. <u>О.В.Арістов</u>
2. <u>М.А.Суслов</u>	6. <u>М.І.Беляєв</u>
3. <u>Л.І.Брежнев</u>	7. <u>О.В.Куусінен</u>
4. <u>К.О.Фурцева</u>	8. П.М.Поспелов

В результаті перемоги першого секретери на липневому пленумі зі складу Президії були виключені п'ятеро - В.М.Молотов, Л.М.Каганович, Г.М.Маленков, М.Г.Первухін /переведений у кандидати/ і М.З.Сабуров. Водночас Президія поповнилась за рахунок п'яти кандидатів із семи наявних /Н.А.Мухітдінов залишився кандидатом, а Д.Г.Шепилов був усунутий/ і трьох секретарів, які раніше не були кандидатами/. Окрім цього, до складу Президії був введений М.Г.Ігнатов.

Президія ЦК

1. М.С.Хрущов, 63 /19/
2. К.В.Ворошилов, 76 /33/
3. А.І.Мікоян, 62 /23/
4. М.О.Булганін, 62 /10/
5. О.І.Кириченко 49 /3/
6. М.А.Суслов, 55 /3/
7. М.М.Шверник, 69 /1/
8. Л.І.Брежнєв, 51 /1/
9. К.О.Фурцева, 47 /1/
10. Ф.Р.Козлов, 49 /1/
11. О.В.Арістов, 54 /1/
12. М.І.Беляєв, 54 /1/
13. М.Г.Ігнатов, 56 /1/
14. О.В.Куусінен, 76 /1/
15. Н.А.Мухітдінов, 40 /1/

Кандидати у члени
Президії ЦК

1. О.М.Косигін, 53 /1/
2. К.Т.Мазуров, 43 /1/
3. П.М.Поспелов, 59 /1/
4. А.П.Кириленко, 51 /1/
5. Д.С.Коротченко, 63 /1/
6. Я.Е.Карлнберзін, 64/1/
7. В.П. Мжаванадзе, 55 /1/
8. М.Г.Первухін, 53 /2/

Секретаріат

М.С.Хрущов - перший секретар, 63 /5/
7.

2. М.А.Суслов, 55 /6/
3. Л.І.Брежнєв, 51 /2/
4. К.О.Фурцева, 47 /2/
5. О.В.Арістов, 54 /3/
6. М.І.Беляєв, 54 /3/

О.В.Куусінен, 76 /1/

- О.І.Кириченко, 49 /1/
- М.Г.Ігнатов, 56 /1/
- Н.А.Мухітдінов, 40/1/
- П.М.Поспелов, 59 /5/

Листопадовий пленум вивів із складу Президії Г.К.Жукова.
Грудневий пленум ввів до Президії Н.А. Мухітдінова і обрав
секретарями КПРС О.І.Кириченка, М.Г.Ігнатова і Н.А.Мухітдінова.

Президія ЦК

1. М.С.Хрущов, 64 /20/
 2. К.С.Ворошилов, 77 /34/
 3. А.І.Мікоян, 63 /24/
 4. О.І.Кириченко, 50 /4/
 5. М.А.Суслов, 56 /4/
 6. М.М.Шверник, 70 /2/
 7. Л.І.Брежнев, 52 /2/
 8. К.О.Фурцева, 48 /2/
 9. Ф.Р.Козлов, 50 /2/
 10. О.В.Арістов, 55 /2/
 11. М.І.Беляєв, 55 /2/
 12. М.Г.Ігнатов, 57/2/
 13. О.В.Куусінен, 77 /2/
 14. Н.А.Мухітдінов, 41 /2/
- середній вік - 58
середній стаж – 8

Кандидати в члени Президії ЦК

1. О.М.Косигін, 52 /2/
2. К.Т.Мазуров, 44 /2/
3. П.М.Поспелов, 60 /2/
4. Л.П.Кириленко, 52 /2/
5. Д.С.Коротченко, 64 /2/
6. Я.Е.Карлнберзін, 65 /2/
7. В.П.Мжаванадзе, 56 /2/
8. М.Г.Первухін, 54 /3/
9. М.В.Підгорний, 55 /1/
10. Д.С.Полянський, 41 /1/

Секретаріат

1. М.С.Хрущов – перший секретар, 64 /6/
2. М.А.Суслов, 56 /7/
3. Л.І.Брежнев, 52 /3/
4. К.О.Фурцева, 48 /3/
5. О.Б.Арістов, 55 /4/
6. М.І.Беляєв, 55 /4/
7. О.В.Куусінен, 77 /2/
8. О.І.Кириченко, 50 /2/
9. М.Г.Ігнатов, 57 /2/
10. Н.А.Мухітдінов, 41 /2/
11. П.М.Поспелов, 60 /6/

М.О.Булганін був виведений із складу Президії вересневим пленумом ЦК.

М.В.Підгорний і Д.С.Полянський були обрані кандидатами на липневому пленумі ЦК.

Листопадовий пленум ЦК увільнив М.І.Беляєва від обов'язків секретаря в зв'язку з переходом на роботу в Казахстан.

Президія ЦК

1. М.С.Хрущов, 65 /21/
2. К.Є.Ворошилов, 78 /35/
3. А.І.Мікоян, 64/25/
4. О.І.Кириченко, 51 /5/
5. М.Л.Суслов, 57 /5/
6. М.М.Шверник, 71 /3/
7. Л.І.Брежнєв, 53 /3/
8. К.О.Фурцева, 49 /3/
9. Ф.Р.Козлов, 51 /3/
10. О.В.Арістов, 56 /3/
11. М.І.Беляєв, 56 /3/
12. М.Г.Ігнатов, 58 /3/
13. О.В.Куусінен, 78 /3/
14. Н.А.Мухітдінов, 42 /3/

Середній вік – 59

Середній стаж – 9

Кандидати у члени Президії ЦК

1. О.М.Косигін, 55 /3/
2. К.Т.Мазуров, 45 /3/
3. П.М.Поспелов, 61 /3/
4. А.П.Кириленко, 53 /3/
5. Д.С.Коротченко, 65 /3/
6. Я.Е.Карлнберзін, 66 /3/
7. В.П.Мжаванадзе, 57 /3/
8. М.Г.Первухін, 55 /4/
9. М.В.Підгорний, 56 /2/
10. Д.С.Полянський, 42 /2

Секретаріат

1. М.С.Хрущов - перший секретар, 65 /7/
2. М.А.Суслов, 57 /8/
3. Л.І.Брежнєв, 53 /4/
4. К.О.Фурцева
5. О.Б.Арістов, 56 /5/
6. О.В.Куусінен, 78 /3/
7. О.І.Кириченко, 51 /3/
8. М.Г.Ігнатов, 58 /3/.
9. Н.А.Мухітдінов, 42 /3/
10. П.М.Поспелов, 61 /7/

1960

Президія ЦК

1. М.С.Хрущов, 66 /22/
2. А.І.Мікоян, 65 /26/
3. М.А.Суслов, 68 /6/
4. М.М.Шверник, 72 /4/
5. Л.І.Брежнев, 54 /4/
6. К.О.Фурцева, 60 /4/
7. Ф.Р.Козлов, 52/4/
8. О.Б.Арістов, 57 /4/
9. М.Г.Ігнатов, 59 /4/
10. О.В.Куусінен, 79 /4/
11. Н.А.Мухітдінов, 43 /4/
12. О.М.Косигін, 56 /5 - стаж
за 1948-1952 рр./
13. М.В.Підгорний, 67 /1/
14. Д.С.Полянський, 43 /1/
середній вік - 58
середній стаж - 7

Секретаріат

1. М.С.Хрущов - перший секретар, 66 /8/
2. М.Л.Суслов, 58 /9/
3. О.В.Куусінен, 79 /4/
4. Н.А.Мухітдінов, 43 /4/
5. Ф.Р.Козлов, 52 /1/

Травневий пленум ЦК обрав до Президії О.М.Косигіна, М.В. Підгорного і Д.С.Полянського, виключивши М.І.Беляєва і О.І.Кириченка. Від обов'язків секретарів були звільнені О.В.Арістов, П.М.Поспелов, М.Г.Ігнатов, К.О.Фурцева у зв'язку з переходом на іншу роботу, а також О.І.Кириченко. Секретарем був обраний Ф.Р. Козлов.

Липневий пленум ЦК звільнив К.Є.Ворошилова від обов'язків члена Президії за його особистим проханням і Л.І.Брежнева - від обов'язків секретаря у зв'язку з переходом на іншу роботу.

Кандидати у члени Президії ЦК

1. К.Т.Мазуров, 46 /4/
2. П.М.Поспелов, 62 /4/
3. А.П.Кириленко, 64 /4/
4. Д.С.Коротченко, 66 /4/
5. Я.Е.Карлнберзін, 67 /4/
6. В.П.Мжаванадзе, 58 /4/
7. М.Г.Первухін, 56/4/

Президія ЦК

1. М.С.Хрущов, 67 /23/
2. А.І.Мікоян, 66 /27/
3. М.А.Суслов, 59 /7 /
4. М.М.Шверник, 73 /5/
5. Л.І.Брежнев, 55 /5/
6. Ф.Р.Козлов, 53 /5/
7. О.В.Куусінен, 80 /5/
8. О.М.Косигін, 57 /6/
9. М.В.Підгорний, 58 /2/
10. Д.С.Полянський, 44 /2/
11. Г.І.Воронов, 51 /1/

середній вік - 60

середній стаж – 8

Кандидати у члени Президії ЦК

1. В.П.Мжаванадзе, 59 /5/
2. В.В.Гришин, 47 /1/
3. К.Т.Мазуров, 47 /5/
4. Ш.Р.Рашидов, 44 /1/
5. В.В.Шербицький, 43 /1/

Секретаріат

І. М.С.Хрущов - перший секретар, 67 /9/

2. <u>Ф.Р.Козлов</u> , 53 /2/	6. Л.Ф.Ільїчов, 55 /1/
3. <u>М.А.Суслов</u> , 59 /10/	7. Б.М.Пономарьов, 56 /1/
4. <u>О.В.Куусінен</u> , 80 /5/	8. І.В.Спиридонов, 56 /1/
5. П.Н.Демичев, 43 /1/	9. О.М.Шелепін, 43 /1/

Січневий пленум ЦК обрав кандидатами Г.І.Воронова і В.В. Гришина. Пленум ЦК, обраний ХХП з'їздом КПРС в жовтні, вивів із складу Президії К.О.Фурцеву, О.Б.Арістова, М.Г.Ігнатова і Н.А. Мухітдінова, а ввів - Г.І.Воронова. З попереднього складу кандидатів залишилися лише К.Т.Мазуров і В.П.Мжаванадзе.

Президія ЦК

1. М.С.Хрущов, 68 /24/
2. А.І.Мікоян, 67 /28/
3. М.А.Суслов, 60 /8/
4. М.М.Шверник, 74 /7/
5. Л.І.Брежнев, 56 /6/
6. Ф.Р.Козлов, 54 /6/
7. О.В.Куусінен, 81 /6/
8. О.М.Косигін, 58 /7/
9. М.В.Підгорний, 59 /3/
10. Д.С.Полянський, 45 /3/
11. Г.Л.Воронов, 52 /2/
12. А.П.Кириленко, 56 /1/
середній вік - 61
середній стаж - 9

Кандидати у члени Президії ЦК

1. В.П.Мжаванадзе, 60 /6/
2. В.В.Гришин, 48 /2/
3. К.Т.Мазуров, 48 /6/
4. Ш.Р.Рашидов, 45 /2/
5. В.В.Щербицький, 44 /2/
6. Л.М.Єфремов, 50 /1/

Секретаріат

1. <u>М.С.Хрущов</u> - перший секретар, 68 /10/	
2. <u>Ф.Р.Козлов</u> , 54 /3/	8. О.М.Шелепін, 44 /2/
3. <u>М.А.Суслов</u> , 60 /ї/	9. В.Л.Поляков, 49 /1/
4. <u>О.В.Куусінен</u> , 81 /6/	10. О.П.Рудаков, 52 /1/
5. П.Н.Демичев, 44 /2/	11. Ю.В.Андропов, 48 /1/
6. Л.Ф.Льїчов, 56 /2/	12. В.М.Титов, 55 /1/
7. Б.М.Пономарьов, 57 /2/	

Квітневий пленум НК ввів до складу Президії А.П.Кириленка. І.В.Спиридонов був звільнений від обов'язків секретаря КПРС у зв'язку з переходом на іншу роботу.

Листопадовий пленум ЦК ввів до складу кандидатів у члени Президії Л.М.Єфремова і обрав секретарями В.І.Полякова, О.П.Руданова, Ю.В.Андропова і В.М.Титова.

Президія ЦК

1. М.С.Хрущов, 69 /25/
 2. А.І.Мікоян, 68 /29 /
 3. М.А.Суслов, 61 /9/
 4. М.М.Шверник, 75 /8/
 5. Л.І.Брежнєв, 57 /7/
 6. Ф.Р.Козлов, 55 /7/
 7. О.В.Куусінен, 82 /7/
 8. О.М.Косигін, 59 /8/
 9. М.В.Підгорний, 60 /4/
 10. Д.С.Полянський, 46 /4/
 11. Г.І.Воронов, 53 /3/
 12. А.П.Кириленко, 57 /2/
- середній вік - 62
середній стаж – 10

Кандидати у члени Президії ЦК

1. К.Т.Мазуров, 49 /7/
2. В.П.Мжаванадзе, 61 /7/
3. В.В.Гришин, 49 /3/
4. Ш.Р.Рашидов, 46 /3/
5. Л.Ф.Єфремов, 51 /2/
6. П.Ю.Шелест, 55 /1/

Секретаріат

1. <u>М.С.Хрущов</u> - перший секретар, 69 /11/	
2. <u>Ф.Р.Козлов</u> , 55 /4/	9. Б.М.Пономарьов, 58 /3/
3. <u>М.А.Суслов</u> , 61 /12/	10. О.М.Шелєпін, 45 /3/
4. <u>О.В.Куусінен</u> , 82 /7/	11. В.І.Поляков, 50 /2/
5. <u>Л.І.Брежнєв</u> , 57 /1/	12. О.П.Рудаков, 53 /2/
6. <u>М.В.Підгорний</u> , 60 /1/	13. Ю.В.Андропов, 49 /2/
7. П.Н.Демичев, 45 /3/	14. В.М.Титов, 56 /2/
8. Л.Ф.Ільчов, 57 /3/	

Працював секретарем ЦК з жовтня 1952 р. по березень 1953 о. і з лютого 1956 р. по травень 1960 р.

Червневий пленум ЦК обрав секретарями ЦК КПРС Л.І.Брежнєва і М.В.Підгорного.

Грудневий пленум ЦК звільнив В.В.Шербицького від обов'язків кандидата в члени Президії, замінивши його П.Ю.Шелестом.

Президія ЦК

1. А.І.Мікоян, 69 /30/
2. М.А.Суслов, 62 /10/
3. М.М.Шверник, 76 /9/
4. Л.І.Брежнев, 58 /8/
5. О.М.Косигін, 60 /9/
6. М.В.Підгорний, 61 /5/
7. Д.С.Полянський, 47 /5/
8. Г.І.Воронов, 54 /4/
9. А.П.Кириленко, 58 /3/
10. П.Ю.Шелест, 56 /1/
11. О.М.Шелепін, 46 /1/

середній вік – 59

середній стаж - 8

Кандидати у члени Президії ЦК

1. К.Т.Мазуров, 50 /8/
2. В.П.Мжаванадзе, 62 /8/
3. В.В.Гришин, 50 /4/
4. Ш.Р.Рашидов, 47 /4/
5. Л.М.Єфремов, 52 /3/
6. П.Н.Демичев, 46 /1/

Секретаріат

1. <u>Л.І.Брежнев</u> - перший секретар, 58 /1/	
2. <u>М.А.Суслов</u> , 62 /13/	7. Б.М.Пономарьов, 59 /4/
3. <u>М.В.Підгорний</u> , 61 /2/	8. О.П.Рудаков, 54 /3/
4. <u>О.М.Шелепін</u> , 46 /4/	9. Ю.В.Андропов, 50 /3/
5. П.Н.Демичев, 46 /4/	10. В.М.Титов, 57 /3/
6. Л.Ф.Ільчов, 58 /4/	

17 травня помер О.В.Куусінен.

Жовтневий пленум увільнив М.С.Хрущова від обов'язків першого секретаря КПРС і вивів його із членів Президії. Першим секретарем був обраний Л.І.Брежнев.

Листопадовий пленум ЦК ввів до складу Президії П.Ю.Шелеста і О.М.Шелепіна, до складу кандидатів - П.Н.Демичева і вивів із членів Президії і секретаріату Ф.Р.Козлова /у зв'язку з його хворобою/. Із секретаріату був виведений В.І.Поляков.

1965

Президія ЦК

1. А.І.Мікоян, 70 /31/
2. М.А.Суслов, 63 /П/
3. М.М.Шверник, 77 /Ю/
4. Л.І.Брежнев, 59 /9/
5. О.М.Косигін, 61 /10/
6. М.В.Підгорний, 62 /6/
7. Д.С.Полянський, 48 /б/
8. Г.І.Воронов, 55 /5/
9. А.П.Кириленко, 59 /4/
10. П.Ю.Шелест, 57 /2/
11. О.М.Шелепін, 47 /2/
12. К.Т.Мазуров, 51 /1/
середній вік - 59
середній стаж – 8

Кандидати у члени Президії ЦК

1. В.П.Мжаванадзе, 63 /9/
2. В.В.Гришин, 51 /5/
3. Ш.Р.Рашидов, 48 /5/
4. Л.М.Єфремов, 53 /4/
5. П.Н.Демичев, 47 /2/
6. Д.Ф.Устинов, 57 /1/
7. В.В.Щербицький, 47 /1/*

* Перебував на цій посаді із січня 1961 р. по грудень 1963 р.

Секретаріат

1. <u>Л.І.Брежнев</u> - перший секретар, 59 /2/	
2. <u>М.А.Суслов</u> , 63 /14/	7. О.П.Рудаков, 55 /4/
3. <u>М.В.Підгорний</u> , 62 /3/	8. Ю.В.Андропов, 51 /4/
4. <u>О.М.Шелепін</u> , 47 /5/	9. Д.Ф.Устинов, 57 /1/
5. П.Н.Демичев, 47 /5/	10. Ф.Д.Кулаков, 47 /1/
6. Б.М.Пономарьов, 60 /5/	11. І.В.Капітонов, 50 /1/

Рішенням березневого пленуму ЦК К.Т.Мазуров був введений до складу Президії, Д.Ф.Устинов - в кандидати і в секретарі, а Л.Ф.Львівчов увільнений від посади секретаря КПРС.

Вересневим пленумом ЦК Ф.Д.Кулаков був обраний секретарем, а В.М.Титов увільнений з цієї посади.

Грудневим пленумом В.В.Щербицький був введений до складу кандидатів у члени Президії, а І.В.Капітонов - до складу секретаріату.

Політбюро	Кандидати у члени Політбюро
1. М.А.Суслов, 64 /12/	1. В.П.Мжаванадзе, 64 /10/
2. Л.І.Брежнев, 60 /10/	2. В.В.Гришин, 52 /6/
3. О.М.Косигін, 62 /11/	3. Ш.Р.Рашидов, 49 /6/
4. М.В.Підгорний, 63 /7/	4. П.Н.Демичев, 48 /3/
5. Д.С.Полянський, 49 /7/	5. Д.Ф.Устинов, 58 /2/
6. Г.І.Воронов, 56 /6/	6. В.В.Щербицький, 48 /2/
7. А.П.Кириленко, 60 /5/	7. Д.А.Кунаєв, 54 /1/
8. П.Ю.Шелест, 58 /3/	8. П.М.Машеров, 48 /1/
9. О.М.Шелепін, 48 /3/	
10. К.Т.Мазуров, 52 /2/	
11. Д.Я.Пельше, 67 /1/	
середній вік 58	
середній стаж – 6	

Секретаріат

1. <u>Л.І.Брежнев</u> - генеральний секретар, 60 /3/	8. Б.М.Пономарьов, 61 /6/
2. <u>М.А.Суслов</u> , 64 /15/	9. Ю.В.Андропов, 52 /5/
3. <u>О.М.Шелепін</u> , 48 /6/	10. Ф.Д.Кулаков, 48 /2/
4. <u>А.П.Кириленко</u> , 60 /1/	11. І.В.Капітонов, 51 /2/
5. П.Н.Демичев, 48 /6/	12. М.С.Соломенцев, 53 /1/
6. Д.Ф.Устинов, 50 /2/	
7. О.П. Рудаков, 56 /5/	

Склад керівних органів партії сформувався на пленумі ЦК, обраного ХХІІІ з'їздом КПРС у квітні. Пленум вивів із складу Політбюро А.І.Мікояна і М.М.Шверника, ввів – А.Я.Пельше. З кандидатів у члени був переведений Л.М.Єфремов і введені Л.А.Кунаєв і П.М.Машеров .

Грудневий пленум ЦК обрав М.С.Соломенцева секретарем ЦК.

Політбюро

1. М.А.Суслов, 65 /13/
 2. Л.І.Брежнев, 61 /11/
 3. О.М.Косигін, 63 /12/
 4. М.В.Підгорний, 64 /8/
 5. Д.С.Полянський, 50 /8/
 6. Г.І.Воронов, 57 /7/
 7. А.П.Кириленко, 61 /6/
 8. П.Ю.Шелест, 59 /4/
 9. О.М.Шелепін, 49 /4/
 10. К.Т.Мазуров, 53 /3/
 11. А.Я.Пельше, 69 /2/
- середній вік - 59
середній стаж - 7

Кандидати в члени Політбюро

1. В.П.Мжаванадзе, 65 /11/
2. В.В.Гришин, 53 /7/
3. Р. Рашидов, 50 /7/
4. П.Н.Демичев, 49 /4/
5. Д.Ф.Устинов, 59 /3/
6. В.В.Щербицький, 49 /3/
7. Д.А.Кунаєв, 55 /2/
8. П. М.Машеров, 49 /2/
9. Ю.В.Андропов, 53 /1/

Секретаріат

1. Л.І.Брежнев - генеральний секретар, 61 /4/
2. М.А.Суслов, 65 /16/
3. А.П.Кириленко, 61 /2/
4. П.Н.Демичев, 49 /7/
5. Д.Ф.Устинов, 59 /3/
6. Б.М.Пономарьов, 62 /7/
7. Ф.Д.Кулаков, 49 /3/
8. І.В.Капітонов, 52 /3/
9. М.С.Соломенцев, 54 /2/

Червневий пленум ПК ввів Ю.В.Андропова до складу кандидатів у члени Політбюро, увільнивши від обов'язків секретаря.

Вересневий пленум ЦК звільнив О.М.Шелепіна від обов'язків секретаря в зв'язку з обранням його головою ВЦРПС.

О.П. Рудяков помер.

1968

Політбюро	Кандидати в члени Політбюро
1. М.А.Суслов, 66 / 14/	1. В.П.Мжаванадзе, 66 /12/
2. Л.І.Брежнєв, 62 /12/	2. В.В.Гришин, 54 /8/
3. О.М.Косигін, 64 /13/	3. Ш.Р.Рашидов, 51 /8/
4. М.В.Підгорний, 65 /9/	4. П.Н.Демичев, 50 /5/
5. Д.С.Полянський, 51 /9/	5. Д.Ф.Устинов, 60 /4/
6. Г.І.Воронов, 58 /8/	6. В.В.Щербицький, 50/4/
7. А.П.Кириленко, 62 /7/	7. Д.А.Кунаєв, 56 /3/
8. П.Ю.Шелест, 60 /5/	8. П.М.Машеров, 50 /3/
9. О.М.Шелєпін, 50 /5/	9. Ю.В.Андропов, 54 /2/
10. К.Т.Мазуров, 54 /4/	
11. А.Я.Пельше, 69 /3/ середній стаж - 8 середній вік – 60	

Секретаріат

1. <u>Л.І.Брежнєв</u> – генеральний секретар, 62 /5/	
2. <u>М.А.Суслов</u> , 66 /17/	8. І.В.Капітонов, 53 /4/
3. <u>А.П.Кириленко</u> , 62 /3/	9. М.С.Соломенцев, 55 /3/
4. П.Н.Демичев, 50 /8/	10. К.Ф.Катушев, 41 /1/
5. Д.Ф.Устинов, 60 /4/	
6. Б.М.Пономарьов, 63 /8/	

Квітневим пленумом ЦК до складу секретаріату був введений К.Ф.Катушев.

1969

Політбюро

1. М.А.Суслов, 67 /15/
2. Л.І.Брежнєв, 63 /13/
3. О.М.Косигін, 65 /14/
4. М.В.Підгорний, 66 /19/
5. Д.С.Полянський, 52 /10/
6. Г.І.Воронов, 59 /9/
7. А.П.Кириленко, 63 /8/
8. О.П.Ю.Шелест, 61 /6/
9. О.М.Шелепін, 51 /6/
10. К.Т.Мазуров, 55 /5/.
11. А.Я.Пельше, 70 /4/
середній вік - 61
середній стаж - 9

Кандидати в члени Політбюро

- В.П.Мжаванадзе, 67/13/
В.В.Гришин, 55 /9/
Ш.Р.Рашидов, 52 /9/
П.Н.Демичев, 51 /6/
Д.Ф.Устинов, 61 /5/
В.В.Щербицький, 51 /5/
Д.А.Кунаєв, 57 /4/
П.М.Машеров, 51 /4/
Ю.В.Андропов, 55 /3/

Секретаріат

1. Л.Т.Брежнєв - генеральний секретар, 63 /6/
2. М.А.Суслов, 67 /18/
3. А.П.Кириленко, 63 /4/
4. П.Н.Демичев, 51 /9/
5. Д.Ф.Устинов, 61 /5/
6. Б.М.Пономарьов, 64 /9/
7. Ф.Д.Кулаков, 51 /5/
8. І.В.Капітонов, 54 /5/
9. М.С.Соломенцев, 56 /4/
- 10.К.Ф.Катушев, 42 /2/

Політбюро

1. М.А.Суслов, 68 /16/
 2. Л.І.Брежнев, 64 /14/
 3. О.М.Косигін, 66 /15/
 4. М.В.Підгорний, 67 /11/
 5. Д.С.Полянський, 53 /11/
 6. Г.І.Воронов, 60 /10/
 7. А.П.Кириленко, 64 /9/
 8. П.Ю.Шелест, 62 /7/
 9. О.М.Шелепін, 62 /7/
 10. К.Т.Мазуров, 56 /6/
 11. А.Я.Пельше, 71 /5/
- середній вік - 62
середній стаж – 10

Кандидати в члени

- Політбюро
1. В.П.Мжаванадзе, 68 /14/
 2. В.В.Гришин, 56 /10/
 3. Ш.Р.Рашидов, 53 /10/
 4. П.Н.Демичев, 52 /7/
 5. Д.Ф.Устинов, 62 /6/
 6. В.В.Щербицький, 52 /6/
 7. Д.А.Кунаєв, 58 /6/
 8. П.М.Машеров, 52 /6/
 9. Ю.В.Андропов, 56 /4/

Секретаріат

1. Л.І.Брежнев - генеральний секретар, 64 /7/
2. М.А.Суслов, 68 /19 /
3. А.П.Кириленко, 64 /9/
4. П.Н.Демичев, 52 /10/
5. Д.Ф.Устинов, 62 /6/
6. Б.М.Пономарьов, 65 /10/
7. Ф.Д.Кулаков, 52 /6/
8. І.В.Капітонов, 55 /6/
9. М.С.Соломенцев, 57 /6/
10. К.Ф.Катушев 43 /3/

Політбюро

1. М.А.Суслов, 69 /17/
2. Л.І.Брежнев, 65 /15/
3. О.М.Косигін, 67 /16/
4. М.В.Підгорний, 68 /12/
5. Д.С.Полянський, 54 /12/
6. Г.І.Воронов, 61 /11/
7. А.П.Кириленко, 65 /10/
8. П.Ю.Шелест, 63 /8/
9. О.М.Шелепін, 53 /8/
10. К.Т.Мазуров, 57 /7/
11. А.Я.Пельше, 72 /6/
12. В.В.Гришин, 57 /1/
13. Ф.Д.Кулаков, 53 /1/
14. Д.А.Кунаєв, 59 /1/
15. В.В.Щербицький, 53 /1/
середній вік - 61
середній стаж - 8

Кандидати в члени Політбюро

1. В.П.Мжаванадзе, 69 /15/
2. Ш.Р.Рашидов, 54 /11/
3. П.Н.Демичев, 53 /8/
4. Д.Ф.Устинов, 63 /7/
5. П.М.Машеров, 53 /6/
6. Ю.В.Андропов, 57 /5/
7. М.С.Соломенцев, 58 /1/

Секретаріат

1. <u>Л.І.Брежнев</u> - генеральний секретар, 65 /8/	
2. <u>М.А.Суслов</u> , 69 /20/	6. Д.Ф.Устинов, 63 /7/
3. <u>А.П.Кириленко</u> , 65 /6/	7. Б.М.Пономарьов, 66/11/
4. <u>Д.Ф.Кулаков</u> , 53/7/	8. І.В.Капітонов, 56 /7/
5. П.Н.Демичев, 53 /11/	9. К.Ф.Катушев, 44 /4/

Склад керівних органів партії сформувався на пленумі ЦК, обраного ХХІУ з'їздом КПРС в квітні. Пленум зберіг весь попередній склад Політбюро, поповнивши його за рахунок кандидатів у члени Політбюро В.В.Гришина, Д.А.Кунаєва, В.В.Щербицького, а також за рахунок секретаріату - Ф.Д.Кулакова; склад кандидатів не змінився. Листопадовий пленум ввів до складу кандидатів М.С.Соломенцева, увільнивши його від обов'язків секретаря ЦК.

Політбюро	Кандидати	в	члени
1. М.А.Суслов, 70 /18/	Політбюро		
2. О.М.Косигін, 68 /17/	Ш.Р.Рашидов, 55 /12/		
3. Л.І.Брежнев, 66/16/	П.Н.Демичев, 54 /9/		
4. М.В.Підпорний, 69 /13/	Д.Ф.Устинов, 64 /8/		
5. Д.С.Полянський, 55 /13/	П.М. Машеров, 57 /7/		
6. Г.І.Воронов, 62 /12/	Ю.В.Андропов, 58 /8/		
7. А.П.Кириленко, 66 /11/	М.С.Соломенцев, 59 /2/		
8. П.Ю.Шелест, 64 /9/	Б.М.Пономарьов, 67 /1/		
9. О.М.Шелепін, 54 /9/			
10. К.Т.Мазуров, 58 /8/			
11. А.Я.Пельше, 73 /7/			
12. В.В.Гришин, 58 /2/			
13. Ф.Д.Кулаков, 54 /2/			
14. Д.А.Кунаєв, 60 /2/			
15. В.В.Щербицький, 54 /2/			
середній вік - 62			
середній стаж - 9			

Секретаріат

1. <u>Л.І.Брежнев</u> - генеральний секретар, 66 /9/	
2. <u>М.А.Суслов</u> , 70 /21/	7. Б.М.Пономарьов, 67 /12/
3. <u>А.П.Кириленко</u> , 66 /7/	8. І.В.Капітонов, 57 /8/
4. <u>Ф.Д.Кулаков</u> , 54 /8/	9. К.Ф.Катушев, 45 /5/
5. П.Н.Демичев, 54 /12/	10. В.І.Долгих, 48 /1/
6. Д.Ф.Устинов, 64 /8/	

Травневий пленум ПК обрав В.М.Пономарьова кандидатом у члени Політбюро ЦК КПРС. Грудневий пленум ЦК обрав В.І.Долгих секретарем ЦК КПРС; і увільнив В.П.Мжаванадзе від обов'язків кандидата в члени Політбюро ЦК КПРС- у зв'язку з виходом на пенсію.

Примітка: у зв'язку з призначенням П.Ю.Шелеста заступником голови Ради Міністрів СРСР, травневий пленум ЦК КПУ увільнив його від обов'язків першого секретаря і члена Політбюро ЦК КПУ.

Політбюро

М.А.Суслов, 71 /19/
 О.М.КосигІн, 69 /18/
 Л.І.Брежнев, 67 /17/
 М.В.Підгорний, 70 /14/
 Д.С.Полянський, 55 /14/
 А.П.Кириленко, 67 /12/
 О.М.Шелепін, 55 /10/
 К.Т.Мазуров, 59 /9/
 А.Я.Пельше, 74 /8/
 В.В.Гришин, 59 /3/
 Ф.Д.Кулаков, 55 /3/
 Д.А.Кунаєв, 61 /3/
 В.В.Щербицький, 55 /3/
 Ю.В.Андропов, 59 /1/
 А.А.Громико, 64 /1/
 А.А.Гречко, 69 /1/
 середній вік -63
 середній стаж - 9

Кандидати в члени

Політбюро
 Ш.Р.Рашидов, 56 /13/
 П.Н.Демичев, 55 /10/
 Д.Ф.Устинов, 65 /9/
 П.М.Машеров, 55 /8/
 М.С.Соломенцев, 60 /3/.
 Б.М.Пономарьов, 68 /2/
 Г.В.Романов, 50 /1/

Секретаріат

1. Л.І.Брежнев - генеральний секретар, 67 /10/
2. М.А.Суслов, 71 /22/
3. А.П.Кириленко, 67 /8/
4. Д.Ф.Кулаков, 55 /9/
5. П.Н.Демичев, 55 /13/
6. Д.Ф. Устинов, 65 /9/
7. Б.М.Пономарьов, 68 /13/
8. І.В.Капітонов, 58 /9/
9. К.Ф.Катушев, 46 /6/
10. В.І.Долгих, 49 /2/

Квітневий пленум ЦК увільнив П.Ю.Шелеста і Г.І.Воронова від обов'язків членів Політбюро у зв'язку з виходом на пенсію. Пленум перевів Ю.В.Андропова з кандидатів у члени Політбюро, обрав А.А.Громико і А.А.Гречка членами Політбюро, а Г.В.Романова кандидатом у члени Політбюро.

Політбюро

М.А.Суслов, 72 /20/
 О.М.Косигін, 70 /19/
 Л.І.Брежнєв, 68 /18/
 М.В.Підгорний, 71 /15/
 Д.С.Полянський, 57 /15/
 А.П.Кириленко, 68 /13/
 О.М.Шелєпін, 56 /11/
 К.Т.Мазуров, 60 /10/
 А.Я.Пельше, 75 /9/
 В.В.Гришин, 60 /4/
 Ф.Д.Кулаков, 56 /4/
 Д.А.Кунаєв, 62 /4/
 В.В.Щербицький, 56 /4/
 Ю.В.Андропов, 60 /2/
 А.А.Громико, 65 /2/
 А.А.Гречко, 70 /2/
 середній вік - 64
 середній стаж - 10

Кандидати у члени Політбюро

Ш.Р.Рашидов, 57 /14/
 П.Н.Демичев, 56 /11/
 Д.Ф.Устинов, 66 /10/
 П.М.Машеров, 56 /9/
 М.С.Соломенцев, 61 /4/
 Б.М.Пономарьов, 69 /3/
 Г.В.Романов, 51 /2/

Секретаріат

1. Л.І.Брежнєв – генеральний секретар, 68 /11/
2. М.А.Суслов, 72 /23/
3. А.П.Кириленко, 68 /9/
4. Ф.Д.Кулаков, 56 /10/
5. П.Н.Демичев, 56 /14/
6. Д.Ф.Устинов, 66 /Ю/
7. Б.М.Пономарьов, 69 /14/
8. І.В.Капітонов, 59 /10/
9. К.Ф.Кагушев, 47 /7/
10. В.І.Долгих, 50 /3/

1975

Політбюро

1. М.А.Суслов, 73 /2i/
 2. О.М.Косигін, 71 /20/
 3. Л.І.Брежнев, 69 /19/
 4. М.В.Підгорний, 72 /іб/
 5. Д.С.Полянський, 68 /16/
 6. А.П.Кириленко, 69 /14/
 7. К.Т.Мазуров, 61 **III**)
 8. А.Я.Пельше, 76 /10/
 9. В.В.Гришин, 61 /5/
 10. Ф.Д.Кулаков, 57 /5/
 11. Д.А.Кунаєв, 63 /5/
 12. В.В.Щербицький, 57 /5/
 13. Ю.В.Андропов, 61 /3/
 14. А.А.Громико, 66 /3/
 15. А.А.Гречко, 71 /3/
- середній вік - 66
середній стаж – 10

Кандидати у члени Політбюро

1. Ш.Р.Рашидов, 58 /16/
2. П.Н.Демичев, 57/12/
3. Д.Ф.Устинов, 67 /11/
4. П.М.Машеров, 57 /10/
5. М.С.Соломенцев, 62 /5/
6. Б.М.Пономарьов, 70 /4/
7. Г.В.Романов, 52 /3/

Секретаріат

1. Л.І.Брежнев – генеральний секретар, 69 /12/
2. М.А.Суслов, 73 /24/
3. А.П.Кириленко, 69 /10/
4. Ф.Д.Кулаков, 57 /11/
5. П.Н.Демичев, 57 /15/
6. Д.Ф.Устинов, 67 /11/
7. В.М.Пономарьов, 70 /15/
8. І.В.Капітонов, 60 /11/
9. К.Ф.Катушев, 48 /8/
10. В.І.Долгих, 51 /4/

Квітневий пленум ЦК звільнив О.М.Шелепіна від обов'язків члена Політбюро ЦК в зв'язку з його проханням.

Політбюро

1. М.А.Суслов, 74 /22/
 2. О.М.Косигін, 72 /21/
 3. Л.І.Брежнев, 70 /20/
 4. М.В.Підгорний, 73 /17/
 5. Л.П.Кириленко, 70 /15/
 6. К.Т.Мазуров, 62 /12/
 7. Л.Я.Пельше, 77 /11/
 8. В.В.Гришин, 62 /6/
 9. Ф.Д.Кулаков, 58 /6/
 10. Д.А.Кунаєв, 64 /6/
 11. В.В.Щербицький, 58 /6/
 12. Д.В.Андропов, 62 /4/
 13. А.А.Громико, 67 /4/
 14. Г.В.Романов, 53 /1/
 15. Д.Ф.Устинов, 68 /1/
- середній вік - 66
середній стаж – 10

Кандидати в члени

- Політбюро
1. Ш.Р.Рашидов, 59 /16/
 2. П.Н.Демичев, 58 /13/
 3. П.М.Машеров, 58 /11/
 4. М.С.Соломенцев, 63 /6/
 5. Б.М.Пономарьов, 71 /5/
 6. Г.А.Алієв, 53 /1/

Секретаріат

1. Л.І.Брежнев – генеральний секретар, 70 /13/
2. М.А.Суслов, 74 /25/
3. А.П.Кириленко, 70 /11/
4. Ф.Д.Кулаков, 58 /12/
5. Д.Ф.Устинов, 68 /12/
6. Б.М.Пономарьов, 71 /16/
7. І.В.Капітонов, 61 /12/
8. К.Ф.Катушев, 49 /9/
9. В.І.Долгих, 52 /5/
10. М.В.Зимянін, 62 /1/
11. К.У.Черненко, 65 /1/
12. Я.П.Рябов, 48 /1/

Склад керівних органів партії сформувався на пленумі ЦК обраного ХХУ з'їздом КПРС у березні. Пленум вивів із складу Політбюро Д.С.Полянського і ввів Г.В.Романова і Д.Ф.Устинова. 27 квітня помер А.А.Гречко. Жовтневий пленум обрав секретарем ЦК Я.П.Рябова.

Політбюро

1. М.А.Суслов, 75 /23/
 2. О.М.Косигін, 73 /22/
 3. Л.І.Брежнев, 71 /21/
 4. А.П.Кириленко, 71 /16/
 5. К.Т.Мазуров, 63 /13/
 6. А.Я.Пельше, 78 /12/
 7. В.В.Гришин, 63 /7/
 8. Ф.Д.Кулаков, 59 /7/
 9. Д.Л.Кунаєв, 65 /7/
 10. В.В.Щербицький, 59 /7/
 11. Ю.В.Андропов, 63 /5/
 12. А.А.Громико, 68 /5/
 13. Г.В.Романов, 54 /2/
 14. Д.Ф.Устинов, 69 /2/
- середній вік - 67
середній стаж - 11

Кандидати в члени

- Політбюро
1. Ш.Р. Рашидов, 60 /17/
 2. П.Н.Демичев, 59 /14/
 3. П.М.Машеров, 59 /12/
 4. М.С.Соломенцев, 64 /7/
 5. Б.М.Пономарьов, 72 /6/
 6. Г.А.Алієв, 54 /2/
 7. К.У.Черненко, 66 /1/
 8. В.В.Кузнецов, 76 /1/

Секретаріат

Л.І.Брежнев – генеральний секретар, 71 /14/

М.Л.Суслов, 75 /26/

А.П.Кириленко, 71 /12/

Ф.Д.Кулаков, 59 /13/

Б.М.Пономарьов, 72 /17/

І.В.Капітонов, 62 /13/

В.І.Долгих, 53 /6/

М.В.Зимянін, 63 /2/

К.У.Черненко, 66 /2/

Я.П.Рябов, 49 /2/

К.В.Русаков, 68 /1/

Травневий пленум ЦК увільнив М.В.Підгорного від обов'язків члена Політбюро ЦК КПРС. Пленум обрав секретарем ЦК К.В.Русакова, і звільнив від обов'язків секретаря в зв'язку з переходом на роботу в РЕВ К.В.Катушева. Жовтневий пленум ЦК обрав В.В.Кузнецова кандидатом в члени Політбюро ЦК КПРС.

Політбюро

1. М.А.Суслов, 76 /24/
 2. О.М.Косигін, 74 /23/
 3. Л.І.Брежнев, 72 /22/
 4. А.П.Кириленко, 72 /17/
 5. А.Я.Пельше, 79 /13/
 6. В.В.Гришин, 64 /8/
 7. Д.А.Кунаєв, 66 /8/
 8. В.В.Щербицький, 60 /8/
 9. Ю.В.Андропов, 64 /6/
 10. А.А.Громико, 69 /6/
 11. Г.В.Романов, 55 /3/
 12. Д.Ф.Устинов, 70 /3/
 13. К.У.Черненко, 67 /1/
- середній вік - 68
середній стаж - 11

Кандидати в члени

Політбюро

1. Ш.Р.Рашидов, 61 /18/
2. П.Н.Демичев, 60 /15/
3. П.М.Машеров, 60 /13/
4. М.С.Соломенцев, 65 /8/
5. Б.М.Пономарьов, 73 /7/
6. Г.А.Алієв, 55 /3/
7. М.О.Тихонов, 73 /1/
8. В.А.Шеварднадзе, 60 /1/
9. В.В.Кузнєцов, 77 /2/

Секретаріат

1. <u>Л.І.Брежнев</u> - генеральний секретар, 72 /15/	
2? <u>М.А.Суслов</u> , 76 /27/	7. М.В.Зимянін, 64 /3/
3. <u>А.П.Кириленко</u> , 72 /13/	8. <u>К.У.Черненко</u> , 67 /3/
4. Б.М.Пономарьов, 73 /18/	9. Я.П.Рябов, 50 /3/
5. І.В.Капітонов, 63 /14/	10. К.В.Русаков, 69/2/
6. В.І.Долгих, 54/7/	11. М.С.Горбачов, 47 /1/

17 липня помер Ф.Д.Кулаков, Листопадовий пленум ЦК увільнив К.Т.Мазурова під обов'язків члена Політбюро ЦК КПРС за станом здоров'я і в зв'язку з його проханням. Пленум перевів К.У.Черненка з кандидатів у члени Політбюро, обрав кандидатом у члени Політбюро М.О.Тихонова і Е.А.Шеварднадзе, а секретарем ЦК - М.О.Горбачова.

Політбюро

1. М.А.Суслов, 77 /25/
 2. О.М.Косигін, 75 /24/
 3. Л.І.Брежнєв, 73 /23/
 4. А.П.Кириленко, 73 /18/
 5. А.Я.Пельше, 80 /14/
 6. В.В.Гришин, 65 /9/
 7. Д.А.Кунаєв, 67 /9/
 8. В.В.Щербицький, 61 /9/
 9. Ю.В.Андропов, 65 /7/
 10. А.А.Громико, 70 /7/
 11. Г.В.Романов, 56 /4/
 12. Д.Ф.Устинов, 71 /4/
 13. К.У.Черненко, 68 /2/
 14. М.О.Тихонов, 74 /1/
- середній вік – 70
середній стаж – 11

Кандидати в члени

- Політбюро
1. Ш.Р.Рашидов, 62 /19/
 2. П.Н.Демичев, 61 /16/
 3. П.М.Машеров, 61 /14/
 4. М.С.Соломенцев, 66 /9/
 5. Б.М.Пономарьов, 74 /8/
 6. Г.А.Алієв, 56 /4/
 7. Е.А.Шеварднадзе, 51 /2/
 8. М.С.Горбачов, 48 /1/
 9. В.В.Кузнєцов, 78 /9/

Секретаріат

1. Л.І.Брежнєв – генеральний секретар, 73 /16/
2. М.А.Суслов, 77 /28/
3. А.П.Кириленко, 73 /14/
4. К.У.Черненко, 68 /4/
5. Б.М.Пономарьов, 74 /19/
6. І.В.Капітонов, 64 /15/
7. В.І.Долгих, 55 /8/
8. М.В.Зимянін, 65 /4/
9. К.В.Русаков, 70 /3/
10. М.С.Горбачов, 48 /2/

Квітневий пленум ЦК увільнив Я.П.Рябова від обов'язків секретаря ЦК в зв'язку з призначенням його першим заступником голови Держплану СРСР. Листопадовий пленум ЦК перевів М.О.Тихонова з кандидатів у члени Політбюро ЦК і обрав М.С.Горбачова кандидатом у члени Політбюро ЦК КПРС.

Політбюро

1. М.А.Суслов, 70 /26/
 2. Л.І.Брежнєв, 74 /24/
 3. А.П.Кириленко, 74 /19/
 4. А.Я.Пельше, 81 /15/
 5. В.В.Гришин, 66 /10/
 6. Д.А.Кунаєв, 68 /10/
 7. В.В.Щербицький, 62 /10/
 8. Ю.В.Андропов, 66 /8/
 9. А.А.Громико, 71 /8/
 10. Г.В.Романов, 57 /5/
 11. Д.Ф.Устинов, 72 /5/
 12. К.У.Черненко, 69 /3/
 13. М.О.Тихонов, 75 /2/
 14. М.С.Горбачов, 49 /1/
- середній вік – 69
середній стаж – 11

Кандидати в члени Політбюро

1. Ш.Р.Рашидов, 63 /20/
2. П.Н.Демичев, 62 /17/
3. Н.С.Соломенцев, 67 /ю/
4. Б.М.Пономарьов, 75 /9/
5. Г.А.Алієв, 57 /5/
6. Е.А.Шеварднадзе, 52 /3/
7. Т.Я.Кисельов, 63 /1/
8. В.В.Кузнєцов, 79 /4/

Секретаріат

1. Л. <u>Л.Брежнєв</u> - генеральний секретар, 74 /17/	
2. <u>М.Л.Суслов</u> , 70 /29/	7. В.І.Долгих, 56 /9/
3. <u>А.П.Кириленко</u> , 74 /15/	8. М.В.Зимянін, 66 /5/
4. <u>К.У.Черненко</u> , 69 /5/	9. К.В.Русаков, 71 /4/
5. Б.М.Пономарьов, 75 /20/	10. <u>М.С.Горбачов</u> , 49 /3/
6. І.В.Капітонов, 65 /16/	

10 грудня помер О.М.Косигін.

Жовтневий пленум ЦК перевів секретаря ЦК КПРС М.О.Горбачова з кандидатів у члени Політбюро ЦК. Пленум обрав першого секретаря ЦК Компартії Білорусії Т.Я.Кисельова кандидатом в члени Політбюро ЦК КПРС

Політбюро
 М.А.Суслов, 79 /27/
 Л.І.Брежнєв, 75 /25/
 А.П.Кириленко, 75 /20/
 А.П.Пельше, 82 /16/
 В.В.Гришин, 67 /11/
 Д.А.Кунаєв, 69 /11/
 В.В.Щербицький, 63 /11/
 Ю.В.Андропов, 67 /9/
 А.А.Громико, 72 /9/
 Г.В.Романов, 58 /6/
 Д.Ф.Устинов, 73 /6/
 К.У.Черненко, 70 /4/
 М.О.Тихонов, 76 /3/
 М.С.Горбачов, 50 /2/
 середній вік - 70
 середній стаж – 12

Кандидати в члени Політбюро
 1. Ш.Р.Рашидов, 64 /21/
 2. П.Н.Демичев, 63 /18/
 3. М.С.Соломенцев, 68 /11/
 4. Б.М.Пономарьов, 76 /10/
 5. Г.А.Алієв, 58 /6/
 6. В.В.Кузнєцов, 80 /5/
 7. Е.А.Шеварднадзе, 53 /4/
 8. Т.Я.Кисельов, 64 /2/

Секретаріат

1. <u>Л.І.Брежнєв</u> – генеральний секретар, 75 /18/	
2. <u>М.А.Суслов</u> , 79 /30/	7. І.В.Капітонов, 66 /17/
3. <u>А.П.Кириленко</u> , 75 /16/	8. В.І.Долгих, 57 /10/
4. <u>К.У.Черненко</u> , 70 /6/	9. М.В.Зимянін, 67 /6/
5. <u>М.С.Горбачов</u> , 50 /4/	10. К.В.Русаков, 72 /5/
6. Б.М.Пономарьов, 76 /21/	

Склад керівних органів партії сформувався на пленумі ЦК, обраного ХХVІ з'їздом КПРС в березні. З'їзд не здійснив ніякій персональних змін в керівних органах партії.

Політбюро

1. А.Я.Пельше, 83
2. В.В.Гришин, 68
3. Д.А.Кунаєв, 70
4. В.В.Щербицький,
5. Ю.В.Андропов,
6. А.А.Громико,
7. Г.В.Романов,
8. Д. Ф.Устинов,
9. К.У.Черненко,
10. М.О.Тихонов,
11. М.С.Горбачов,
12. Г.А.Алієв,
середній вік –
середній стаж

Кандидати в члени Політбюро

1. Ш.Р.Рашидов, 65 /22/
2. П.Н.Демичев, 64 /19/
3. М.С.Соломенцев, 69 /12/
4. Б.М.Пономарьов, 77 /11/
5. В.В.Кузнєцов, 81 /6/
6. Е.А.Шеварднадзе, 54 /5/
7. В.І.Долгих, 58 /1/

Секретаріат

1. Ю.В.Андропов - секретар з травня, генеральний секретар з 12 листопада, 68 /1/
2. К.У.Черненко, 71 /7/
3. М.С.Горбачов, 51 /5/
4. Б.М.Пономарьов, 77 /22/
5. І.В.Капітонов, 67 /18/
6. В.І.Долгих, 58 /11/
7. М.В.Зимянін, 68 /7/
8. К.В.Русаков, 73 /6/
9. М.І.Рижков, 53 /1/

25 січня помер М.А.Сулов. Травневий пленум ЦК обрав секретарем ЦК Ю.В.Андропова і кандидатом в члени Політбюро ЦК - Долгих В.І. 10 листопада помер Л.І.Брежнев. 12 листопада позачерговий пленум ЦК обрав генеральним секретарем Ю.В.Андропова. Черговий листопадовий пленум перевів з кандидатів в члени Політбюро ЦК Г.А.Алієва, увільнив від обов'язків члена Політбюро і секретаря ЦК А.П.Кириленка за станом здоров'я і його особистим проханням і обрав секретарем ЦК М.І.Рижкова

Політбюро

1. В.В.Гришин, 69 /13/
2. Д.А.Кунаєв, 71 /13/
3. В.В.Щербицький, 65 /13/
4. Ю.В.Андропов, 69 /11/
5. А.А.Громико, 74 /11/
6. Г.В.Романов, 60 /8/
7. Д.Ф.Устинов, 75 /8/
8. К.У.Черненко, 72 /6/
9. М.О.Тихонов, 78 /5/
10. М.С.Горбачов, 52 /4/
11. Г.А.Алієв, 60 /2/
12. М.С.Соломенцев, 70 /1/
13. В.І.Воротников, 57 /1/
 середній вік – 67
 середній стаж – 7

Кандидати в члени Політбюро

- П.Н.Демичев, 65 /20/
 Б.М.Пономарьов, 78 /12/
 В.В.Кузнецов, 82 /7/
 Е.А.Шеварднадзе, 55 /2/
 В.І.Долгих, 59 /2/
 В.М.Чебриков, 60 /1/

Секретаріат

- Ю.В.Андропов – генеральний секретар, 69 /2/
К.У.Черненко, 72 /8/ В.І.Долгих, 59 /12/
М.С.Горбачов, 52 /6/ М.В.Зимянін, 69 /8/
Г.В.Романов, 60 /1/ К.В.Русаков, 74 /7/
 Б.М.Пономарьов, 78 /23/ М.І.Рижков, 54 /2/
 І.В.Капітонов, 68 /19/ Є.К.Лигачов, 63 /1/

29 травня помер А.Я.Пельше, на початку листопада - Ш.Р.Рашидов. Червневий пленум ЦК обрав Г.В.Романова секретарем ЦК, затвердив М.С.Соломенцева головою Комітету партійного контролю при ЦК КПРС, обрав В.І.Воротникова кандидатом в члени Політбюро ЦК /незабаром останній був обраний головою Ради Міністрів РРФСР замість М.С.Соломенцева/. Грудневий пленум ЦК перевів В.І.Воротникова і М.С.Соломенцева в члени Політбюро, обрав кандидатом Чебрикова В.М., а секретарем - Є.К.Лигачова.

Політбюро

1. В.В.Гришин, 70 /14/
 2. Д.А.Кунаєв, 72 /14/
 3. В.В.Щербицький, 66 /14/
 4. А.А.Громико, 75 /12/
 5. Г.В.Романов, 61 /9/
 6. К.У.Черненко, 73 /7/
 7. М.О.Тихонов, 79 /6/
 8. М.С.Горбачов, 53 /5/
 9. Г.Л.Алієв, 61 /3/
 10. М.С.Соломенцев, 71 /2/
 11. В.І.Воротников, 58 /2/
- середній вік - 67
середній стаж - 8

Кандидати в члени Політбюро

1. П.Н.Демичев, 66 /21/
2. Б.М.Пономарьов, 79 /13/
3. В.В.Кузнецов, 83 /9/
4. Е.А.Шеварднадзе, 56 /7/
5. В.І.Долгих, 60 /3/
6. В.М.Чебриков, 61 /2/

Секретаріат

1. К.У.Черненко - генеральний секретар, 73 /1/
2. М.С.Горбачов, 53 /7/
3. Г.В.Романов, 61 /2/
4. П.М.Пономарьов, 79 /24/
5. І.В.Капітонов, 69/20/
6. В.І.Долгих, 60 /13/
7. М.В.Зимянін, 70 /9/
8. К.В.Русаков, 75 /0/
9. М.І.Рижков, 55 /3/
10. Є.К.Лигачов, 64/2/

Ю.В.Андропов номер в лютому. Липневий пленум ЦК обрав генеральним секретарем ЦК К.У.Черненка. Д.Ф.Устинов помер у грудні

Політбюро	Кандидати в члени Політбюро
1. В.В.Гришин, 71 /15/	П.Н.Демичев, 67 /22/
2. Д.А.Кунаєв, 73 /15/	Б.Н.Пономарьов, 80 /14/
3. В.В.Щербицький, 67 /15/	В.В.Кузнецов, 84 /9/
4. А.А.Громико, 76 /13/	В.І.Долгих, 64 /4/
5. М.С.Горбачов, 54 /6/	С.Л.Соколов, 47 /1/
6. Г.А.Алієв, 62 /4/	М.В.Тализін, 56 /1/
7. М.С.Соломенцев, 72 /3/	
8. В.І.Воротников, 59 /3/	
9. В.М.Чебриков, 62 /1/	
10. М.І.Рижков, 56 /1/	
11. Є.К.Лигачов, 65 /1/	
12. Е.А.Шеварднадзе, 57 /1/	
середній вік – 64	
середній стаж – 6,5	

Секретаріат

1. <u>М.С.Горбачов</u> - генеральний секретар, 54 /1/	
2. <u>Є.К.Лигачов</u> , 65 /3/	7. К.В.Русаков, 76 /9/
3. Б.М.Пономарьов, 80 /25/	8. В.П.Никонов, 66 /1/
4. І.В.Капітонов, 70 /21/	9. Б.М.Єльцин, 54 /1/
5. В.І.Долгих, 61 /14/	10. Л.М.Зайков, 62 /1/
6. М.В.Зимянін, 71 /10/	

В березні помер К.У.Черненко. Березневий пленум ЦК обрав генеральним секретарем М.С.Горбачова.

Квітневий пленум перевів В.М.Чебрикова з кандидатів у члени Політбюро; обрав секретарів ЦК Є.К.Лигачова і М.І.Рижкова членами Політбюро, міністра оборони С.Л.Соколова - кандидатом у члени Політбюро, В.П.Никонова - секретарем ПД.

Липневий пленум задовольнив прохання Г.В.Романова про звільнення його від обов'язків члена Політбюро і секретаря ЦК у зв'язку з виходом на пенсію за станом здоров'я; перевів у члени Політбюро Е.А.Шеварднадзе і обрав секретарями ЦК Б.М.Єльцина і Зайкова Л.М.

Жовтневий пленум обрав М.В.Тализіна кандидатом в члени Політбюро. Пленум увільнив Н.І.Рижкова від обов'язків секретаря ЦК у зв'язку з обранням його Головою Ради Міністрів СРСР. Пленум увільнив М.О.Тихонова від обов'язків члена Політбюро в зв'язку з виходом на пенсію за станом здоров'я.

- Політбюро
1. Д.А.Кунаєв, 74 /16/
 2. В.В.Щербицький, 68 /16/
 3. А.А.Громико, 77 /14/
 4. М.С.Горбачов, 55 /7/
 5. Г.А.Алієв, 63 /5/
 6. М.С.Соломенцев, 73 /4/
 7. В.І.Воротников, 60 /4/
 8. В.М.Чебриков, 63 /2/
 9. М.І.Рижков, 57 /2/
 10. Є.К.Лигачов, 66 /2/
 11. Е.А.Шеварднадзе, 58 /2/
 12. Л.М.Зайков, 63 /1/
- середній вік – 65
середній стаж – 7

- Кандидати в члени
Політбюро
1. П.Н.Демичев, 69 /24/
 2. В.І.Долгих, 62 /5/
 3. С.Л.Соколов, 75 /2/
 4. М.В.Тализін, 57 /2/
 5. Б.М.Єльцин, 55 /1/
 6. М.М.Слюньков, 57 /1/
 7. Ю.Ф.Соловйов, 61 /1/

Секретаріат

1. М.С.Горбачов - генеральний секретар, 55 /2/
2. Є.К.Лигачов, 66 /4/
3. Л.М.Зайков, 63 /2/
4. В.І.Долгих, 62 /15/
5. В.П.Никонов, 67 /2/
6. М.В.Зимянін, 72 /11/
7. О.П.Бірюкова, 57 /1/
8. А.Ф.Добринін, 65 /1/
9. В.А.Медведев, 57 /1/
10. Г.П.Разумовський, 50 /1/
11. О.М.Яковлев, 63 /1/

Лютневий пленум обрав Б.М.Єльцина кандидатом у члени Політбюро, увільнивши від обов'язків секретаря ЦК в зв'язку з Переходом на роботу в Московський міськком партії. Пленум увільнив В.В.Гришина від обов'язків члена Політбюро в зв'язку з виходом на пенсію, і К.В.Русакова - від обов'язків секретаря ЦК в зв'язку з виходом на пенсію за станом здоров'я.

На пленумі ЦК, обраному в березні ХХУІІ з'їздом КПРС, сформувався склад керівних органів партії. Політбюро поповнилось Л.М.Зайковим. Зі складу кандидатів у члени Політбюро виключені Б.М.Пономарьов і В.В.Кузнецов, а включені М.М.Слюньков і Е.Ф.Соловйов. Суттєво змінився секретаріат, з якого були виведені Б.М.Пономарьов та І.В.Капітонов, введені О.П.Бірюкова, А.Ф.Добринін, В.А.Медведев, Г.П.Разумовський, О.М.Яковлев. Головою Комітету партійного контролю при ЦК КПРС пленум затвердив М.С.Соломенцева.

Політбюро

1. В.В.Щербицький, 69 /17/
 2. А.А.Громико, 78 /15/
 3. Н.С.Горбачов, 56 /8/
 4. М.С.Соломенцев, 74 /5/
 5. В.І.Воротников, 61 /5/
 6. В.М.Чебриков, 64 /3/
 7. М.І.Рижков, 58 /3/
 8. Є.К.Лигачов, 67 /3/
 9. Е.А.Шеварднадзе, 59 /3/
 10. Л.М.Зайков, 64 /2/
 11. М.М.Слюньков, 58 /1/
 12. О.М.Яковлев, 64 /1/
 13. В.П.Никонов, 68 /1/
- середній вік - 65
середній стаж - 6

Кандидати в члени Політбюро

1. П.Н.Демичев, 69 /24/
2. В.І.Долгих, 63 /6/
3. М.В.Тализін, 58 /3/
4. В.М.Єльцин, 56 /2/
5. Ю.Ф.Соловйов, 62 /2/
6. Д.Т.Язов, 64 /1/

Секретаріат

1. <u>М.С.Горбачов</u> , - генеральний секретар, 56 /3/	
2. <u>Є.К.Лигачов</u> , 67 /5/	8. О.П.Бірюкова, 58 /2/
3. <u>Л.М.Зайков</u> , 64 /3/	9. А.Ф.Добринін, 66 /2/
4. <u>М.М.Слюньков</u> , 58 /1/	10. В.А.Медведев, 58 /2/
5. <u>О.М.Яковлев</u> , 64 /2/	11. Г.П.Разумовський, 51 /2/
6. <u>В.П.Никонов</u> , 68 /3/	12. А.І.Лук'янов, 57 /1/
7. В.І.Долгих, 63 /16/	

Січневий пленум ЦК обрав М.М.Слюнькова секретарем ЦК КПРС. А.І.Лук'янов теж обраний секретарем ЦК КПРС. Д.А.Кунаєв увільнений від обов'язків члена Політбюро в зв'язку з виходом на пенсію. М.В.Зимянін увільнений від обов'язків секретаря ЦК в зв'язку з виходом на пенсію за станом здоров'я. О.М.Яковлев обраний кандидатом в члени Політбюро.

Червневий пленум ЦК перевів М.М.Слюнькова і О.М.Яковлева в члени Політбюро. В.П.Никонов обраний членом Політбюро, а Д.Т.Язов – кандидатом в члени Політбюро /попередньо переведений з кандидатів в члени ЦК КПРС/. С.Л.Соколов увільнений від обов'язків кандидата в члени Політбюро в зв'язку з виходом на пенсію з посади Міністра оборони. Д.А.Кунаєв виведений із складу ЦК КПРС за серйозні недоліки в керівництві казахською республіканською парторганізацією. жовтневий пленум задовольнив прохання Г.А.Алієва про увільнення його від обов'язків члена Політбюро.

Політбюро

В.В.Щербицький, 70 /18/
 М.С.Горбачов, 57 /9/
 В.І.Воротников, 62 /6/
 В.М.Чебриков, 65 /4/
 М.І.Рижков, 59 /4/
 Є.К.Лигачов, 68 /4/
 Е. А. Шеварднадзе, 60 /4/
 Л.М.Зайков, 65 /3/
 М.М.Слюньков, 59 /2/
 О.М.Яковлев, 65 /3/
 В.П.Никонов, 69 /2/
 В.А.Медведев, 59 /1/
 середній вік - 63
 середній стаж - 5

Кандидати в члени

Політбюро
 М.В.Гализін, 59 /4/
 Ю.Ф.Соловйов, 63 /3/
 Д.Т.Язов, 65 /2/
 Ю.Д.Маслюков, 51 /1/
 Г.П.Разумовський, 52, /1/
 О.П.Бірюкова, 59 /1/
 О.В.Власов, 56 /1/
 А.І.Лук'янов, 58 /1/

Секретаріат

1. М.С.Горбачов - генеральний секретар, 57 /4/
2. Є.К.Лигачов, 68 /6/
3. Л.М.Зайков, 65 /4/
4. М.М.Слюньков, 59 /2/
5. О.М.Яковлев, 65 /3/
6. В.П.Никонов, 69 /4/
7. В.А.Медведев, 59 /3/
8. В.М.Чебриков, 65 /1/
9. Г.П.Разумовський, 52 /3/
10. А.І.Лук'янов, 58 /2/
11. О.Д.Бакланов, 56 /1/

Лютневий пленум ЦК обрав Ю.Д.Маслюкова і Г.П.Разумовського кандидатами в члени Політбюро, О.Д.Бакланова - секретарем ЦК. Пленум увільнив Б.М.Єльцина від обов'язків кандидата в члени Політбюро.

Жовтневий пленум ЦК задовольнив прохання А.А.Громики про увільнення його від обов'язків члена Політбюро. В.Д.Медведев обраний членом Політбюро, О.В.Власов - кандидатом в члени Політбюро. В.М.Чебриков - секретарем ЦК. Пленум обрав О.П.Бірюкову і А.І.Лук'янова кандидатами в члени Політбюро, увільнивши їх від обов'язків секретарів ЦК. Пленум увільнив М.С.Соломенцева від обов'язків члена Політбюро і голови КПК при ЦК в зв'язку з виходом на пенсію. В.І.Долгих увільнений від обов'язків кандидата в члени Політбюро в зв'язку з виходом на пенсію. П.Н.Демічев увільнений від обов'язків кандидата в члени Політбюро в зв'язку з виходом на пенсію. А.Ф.Добринін увільнений від обов'язків секретаря ЦК в зв'язку з виходом на пенсію.

Політбюро

1. М.С.Горбачов, 58 /10/
2. В.І.Воротников, 63 /7/
3. М.І.Рижков, 60 /5/
4. С.К.Лигачов, 69 /5/
5. Е.А.Шеварднадзе, 61 /5/
6. Л.М.Зайков, 66 /4/
7. М.М.Слюньков, 60 /3/
8. О.М.Яковлев, 66 /3/
9. В.А.Медведев, 60 /2/
10. В.О.Крючков, 65 /1/
11. Ю.Д.Маслюков, 52 /1/
12. В.А.Івашко, 57 /1/

середній вік – 61

середній стаж – 4

Кандидати в члени Політбюро

1. Д.Т.Язов, 66 /3/
2. Г.П.Разумовський, 53 /2/
3. О.П.Бірюкова, 60 /2/
4. О.В.Власов, 57 /2/
5. А.І.Лук'янов, 59 /2/
6. Є.М.Примаков, 60 /1/
7. Б.К.Пуго, 52 /1/

Секретаріат

1. М.С.Горбачов – генеральний секретар, 57 /4/	8. Ю.О.Манаєнков, 53 /1/
2. <u>С.К.Лигачов</u> , 69 /7/	9. Г.І.Усманов, 57 /1/
3. <u>О.М.Яковлев</u> , 66 /4/	10. А.М.Гиренко, /1/
4. <u>В.А.Медведев</u> , 60 /4/	11. Фролов, 60 /1/
5. Г.П.Разумовський, 53 /4/	
7. Є.С.Строев, 52 /1/	

Вересневий пленум ЦК увільнив В.П.Никонова і В.М.Чебрикова від обов'язків членів Політбюро і секретарів ЦК в зв'язку з виходом на пенсію. В.В.Щербицький увільнений від обов'язків члена Політбюро в зв'язку з виходом на пенсію. Ю.Ф.Соловйов і М.В.Талізін увільнені від обов'язків кандидатів у члени Політбюро в зв'язку з виходом на пенсію. Пленум обрав голову КДБ СРСР Крючкова В.О. членом Політбюро, перевів Ю.Д.Маслюкова із кандидатів у члени Політбюро, обрав голову Ради Союзу Верховної Ради СРСР Е.М.Примакова і голову КПК при ЦК КПРС Б.К.Пуго кандидатами в члени Політбюро. Пленум обрав Є.С.Строева, Г.О.Манаєнкова, Г.І.Усманова і А.М.Гиренка секретарями ЦК.

Грудневий пленум Цк обрав першого секретаря ЦК КПУ В.А.Івашка членом Політбюро, І.Т.Фролова - секретарем ЦК.